ISSN 0789-2861

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 2 / 1999 21.5.1999 53. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Eero Saarenheimo
Suomen Aliupseeri 1/1946

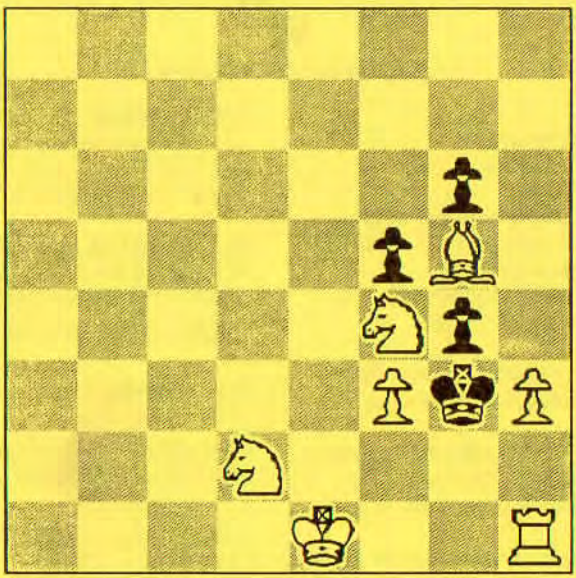

2 # 5 + 6

Sisällysluettelo

Maailmanpolitiikan arkipäivää 35
Kuulumisia kevätpäiviltä 36
Tivadar Kardosin muistokilpailu 37
Sidota ST-lehtesi! 37
Albumin 95-97 tehtävien keräys 38
Tehtäväkongressitietoja 39
RSM:n alkukilpailusta 39
Kaksi tuoretta tehtävämestaria 40
ST:n laadintakilpailu 42
Vaasa TT 1998-99 43
Apumattien vuosikilpailun -94 tuomio . 44
Feenschachin 50-vuotiskilpailu 48
Vuosikilpailun a#2 1997 tuomio 49
Ensipainokset 52
ST 3-4/98:n ratkaisupisteet 62
Kevätpäivien tietokilpailu 63
Chess Quiz 64
Lopun lähestyessä 65
Uusi suomalainen tehtäväkirja 66
Eero Saarenheimo 80 vuotta 67
A.R. Niemelä 90 vuotta 68
ST:n tehtäväillat 68
Risto Pohjosen tehtäväkirja 69
Huomautuksia *Shakkitehtäviin* 70
Runoratsu 70
Koistinen 50 JT, lopullinen tuomio 70
Pieni on kaunista 71
Summary 76

Muistilista

⌘ Neal Turnerin 50-vuotiskilpailu päättyy 31.5. (ST 3-4/1998, s.65).

⌘ FIDE-albumin 1995-1997 tehtävien keräys on käynnissä, katso s. 38-39

⌘ ST 3/1999 materiaali viimeistään ma 22.6. mennessä päätoimittajalle.

⌘ Lehden ohessa on jäsenmaksulomake. Hoida osuutesi 30.6. mennessä!

⌘ Tämän lehden ensipainosten ratkaisut noin 12.7. mennessä

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 66.

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija:
Suomen tehtäväniekat ry.
http://www.sci.fi/~stniekat
e-mail: stniekat@sci.fi
Puheenjohtaja: Hannu Harkola, Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki, puh. 09-3853 898
e-mail: hannu.harkola@sci.fi
Sihteeri: Timo Kallio, Uusitalontie 7 B 7, 21500 Piikkiö, puh. 02-472 6028
e-mail: ttkallio@sci.fi
Taloudenhoitaja: Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta, puh. 03-3483447
Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori
Turun osasto: Hannu Sokka, Vanha Tampereentie 54 B 20, 20300 Turku
Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisseläntie 16 A 2, 65200 Vaasa
Lahden Tehtäväshakki: Marko Tauriainen, Vuoksenkatu 8 B 32, 15100 Lahti

Päätoimittaja ja toimituksen osoite:
Jorma Paavilainen, Nuottaniementie 25 B 4, 02230 Espoo, puh. 09-855 7383
e-mail: jormari@dlc.fi

Muutoimituskunta: Hannu Harkola, Joose Norri, Juha Saukkola, Jukka Tuovinen, Kari Valtonen ja Marko Ylijoki

Taitto: Jorma Paavilainen ja Hannu Harkola

Painopaikka: Pikapaino Paatelainen, Helsinki 1999

Pankkitilit: Merita Ylöjärvi 144330-41886, PSP 800020-4659651, Merita Hki-Erottaja 215321-8587

Jäsenmaksu: vuodelle 1999 - 80 mk, vuodelle 2000 - 100 mk

Subscription fee: (abroad) for 1999 - FIM 100

Huom! Osoitteenmuutokset sihteerille

Maailmanpolitiikan arkipäivää

Ensipainoksissa on kaksi itsemattia, n:ot 1670 ja 1672, joiden laatijatiedoissa ensipainostoimittaja Juha Saukkola kirjoitti: "kotipaikka ei ole tiedossa". Sitäpä päätoimittaja ihmettelemään, miten niin ei ole tiedossa? No, vilkaisin uutta Die Schwalbea, jossa oli tehtävä samalta laatijalta, ja ymmärsin hieman enemmän. Kuvioiden yllä on nyt paremman puutteessa saksalaislehden mainitsema kotipaikka, vaikka ei se välttämättä nykyinen ole.

Äskettäin saapui tieto, että ST 1/99:ssäkin mainostettu Budvan tehtäväkongressi on peruttu. Syyt ovat tietysti samat kuin kotipaikkakysymyksessä. Uusi isäntävaltio on Israel, tilanteesta lisää sivulla 39. Montenegro valittiin kongressi-isännäksi vajaa vuosi sitten. Silloinkaan alue ei tuntunut maailman vakaimmalta, mutta toki kohtuullisen turvalliselta.

Norsun muistia ei tarvita muidenkaan tehtäväshakkiin vaikuttaneiden myllerrysten ajattelemiseen. 1990-luvun alussa huippulaatija Fadil Abdurahmanovicin kotipaikka oli pitkään liiankin hyvin tiedossa hänen jäätyään piiritettyyn Sarajevoon. Suurmestari selvisi koettelemuksesta onneksi ehjin nahoin. Piiritys silloisen Leningradin ympärillä toisessa maailmansodassa oli puolestaan kohtalokas esimerkiksi Kubbelin kuuluisalle veljestriolle.

Niin meillä kuin muualla sodat ovat katkaisseet monen laatijan tien. Rikkana viime aikoina eri suunnilta tulleisiin tiedonjyvästen rokassa oli kevätpäivien tietovisa (s. 63), jonka yksi kysymys liittyy samaan teemaan.

Rintamalla kohdataan vaara ns. vihollisen taholta, mutta uhka voi tulla myös toiselta suunnalta. Neuvostolaatijoille merkitsi aikoinaan jopa hengenvaaraa, jos he lähettivät tehtäviään julkaistavaksi saksalaisiin lehtiin, pienemmistä rikkeistä puhumattakaan. Mainio retrolaatija Andrei Frolkin mainitsee Stalinin vainojen koituneen kohtalokkaiksi mm. sellaisille lopputehtävämiehille kuin Sergei Kaminer, Mihail Platov ja Lazar Zalkind.

Menetyksittä ei ole Suomikaan selvinnyt. Vuoden merkittävin kotimainen tehtäväshakkijulkaisu on tunnetun radioääänen, professori Eero Saarenheimon kirja "Ruutulaudan lumoissa" (s. 66). Kirjan sotavuosien kuvauksesta ilmenee, että kaikki hänelle tutuiksi tulleet laatijakumppanit eivät palanneet rintamalta. Kaatuneista tunnetuin lienee Pentti Sola.

Melskeisinä sotavuosina menehtyneiden laatijoiden tuotanto on joskus ehditty dokumentoida paremmin, joskus huonommin. Eräässä 1970-luvun jäsenjulkaisussa Matti Myllyniemi esitti tehtävän, jonka laatija oli hänen mukaansa "1930-luvun kaksisiirtoislaatijoittemme ykkönen". Rohkenen arvella, ettei yhdeksän kymmenestä ST:n nykyjäsenestä ole hänestä kuullutkaan. Kuka oli tämä v. 1941 kaatunut laatija ja millaisia tehtäviä hän laati, siihen palaamme.

Shakkitehtävät, pelaaminen tai muu pelin avittama irtiotto arjesta voi auttaa vaikeissa oloissa. Kaukana todellisuudesta ei ole Stefan Zweigin kuuluisa novelli "Shakkitarina", jonka päähenkilö selviää sotavankeudessa mestaripelejä tutkimalla.

Antikliimaksina arkinen muistutus: lehden mukana saat pankkisiirtolomakkeen jäsenmaksun maksamiseksi. Jos lomake syystä tai toisesta puuttuu, niin ota yhteys taloudenhoitajaan. Hoida asia viimeistään 30.6. mennessä, niin varmistat itsellesi lehden ja muut jäsenedut!

Rauhallista tehtäväkesää,

Jorma Paavilainen

KUULUMISIA KEVÄTPÄIVILTÄ

ST:n maineikkaat kevätpäivät pidettiin Espoossa Brobackan ulkoilumajalla 24.-25.4.1999. Perusohjelmassa oli tuttuun tapaan pikalaadintaa, kepeää ratkaisemista ja keskustelua tehtäviin enemmän tai vähemmän liittyvistä aiheista. Voimia miteltiin myös shakillisissa tietokilpailuissa.

Pikalaadinnassa teema oli: "Houkutuksessa tai koetelmassa nappula siirtyy jollekin ruudulle tietyn syyn takia. Ratkaisussa tälle ruudulle siirtyy saman syyn takia toinen nappula." Yli yön kestäneen laadintarupeaman jälkeen valmiina oli kuusi tehtävää, jotka saatiin järjestykseen osanottajien yhteispäätöksellä. Ylivoimainen voittaja oli lupaavan laatijan kaksisiirtoinen, jossa on peräti viisi houkutusta samaan ruutuun. Toiseksi sijoittui Paavilainen, kolmanneksi Heimo.

Janne Syväniemi
1. sija ST 24.-25.4.1999 TT

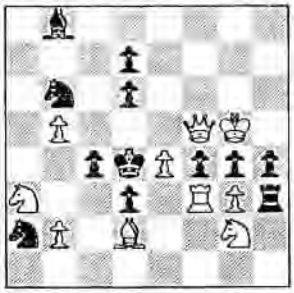

2# 10+12

Houkutukset: 1.K/D/T/R/gxf4?(2.Le3#) d5+/Rd5/Txg3/gxf3/Txf3!
Ratkaisu: **1.Lxf4!** (2.Le3#) d2/Rd5 2.Rc2/Dxd5#

Neal Turner järjesti cup-kilpailuna käydyn kaksisiirtoisten ratkaisukilpailun. Joka kierroksella oli neljä tehtävää ja niihin aikaa 10 minuuttia. Kukkulan kuninkaaksi selvisi - istukaa ja pitäkää tuoleistanne kiinni - Pauli Perkonoja, joka voitti finaalissa Jukka Tuovisen.

Tietokilpailuja oli peräti kaksin kappalein. Joose Norrin järjestämä kilpailu on sivuilla 63-64. Sen voitti niukasti päätoimittaja ennen Neal Turneria ja Hannu Harkolaa. Sunnuntaina järjestäjänä oli Kenneth Solja, kymmenen kysymyksen kilpailun voiton jakoivat kolmella oikealla vastauksella Pauli ja päätoimittaja.

Pikaratkaisukilpailuun osallistui 13 ratkaisijaa, joilla oli Kennethin valitsemaan tehtävätusinaan aikaa 132 minuuttia. Kärkisijat menivät tutuille nimille, ainakin tällä kertaa kunnioitettiin neljää ratkaisemisessa kv. arvon saavuttanutta suomalaista!

1. Pauli Perkonoja	43,34/60
2. Kari Valtonen	34,67
3. Jorma Paavilainen	33,34
4. Harri Hurme	30
5. Marko Ylijoki	25,67
6. Olli Heimo	25,34
7. Joose Norri	25
8.-9. Janne Syväniemi ja Jukka Tuovinen	23,34
10. Neal Turner	22
11. Mikael Grönroos	20
12. Hannu Harkola	12,34
13. Jari Minkovitsch	1

Joosea (116 min) lukuunottamatta kaikki käyttivät ajan viimeiseen minuuttiin asti. Tehtävät olivat ehkä liian vaikeita pikaratkaisukilpailuun. Viereisellä sivulla muutama suhteellisen inhimillinen näyte kilpailun kohteista.

Lukuisista keskustelunaiheista vilkkaimman pulinan tuotti Kari Valtosen alustus lopputehtävien ratkaisujen pisteyttämisestä ratkaisukilpailuissa. Asiassa on hyviä ikuisuusaiheen aineksia:
a) Milloin ratkaisijan tulee lopettaa ratkaisun kirjoittaminen?
b) Mikä on tehtävän päämuunnelma? Onko se laatijan ilmoittama, usein kauniisti ja mahdollisen teeman mukaisesti päättyvä muunnelma vai jatko, joka tarjoaa mustalle esimerkiksi siirroissa mitattuna sitkeimmän vastarinnan?

Siitä vakuututtiin, että ratkaisukilpailun tuomarin rooli ei ole kadehdittava. Teet niin tai näin, teet aina väärin päin...

Kaiken kaikkiaan tapahtuma oli hyvin onnistunut: seurassa, aiheissa ja säässä ei ollut valittamista!

A.

2#

B.

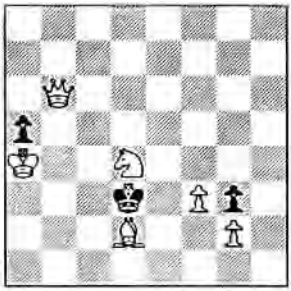

3#

C.

i#2

Ratkaisut:

A. Andrei Ancin, 2. maininta Praca 1948 **1.Kxe7!** (5)

B. Cyril Opalek, 2. kunniamaininta 1947 (lähde?) **1.De6!** siirtopakko (1)
1.- Kxd2 2.De2+ Kc3 3.Rb5 # (1), 1.- Kxd2 2.De2+ Kc1 3.Dc2 # (1),
1.- Kxd4 2.Lxa5 Kc5 3.Lb6 # (1), 1.- Kxd4 2.Lxa5 Kd3 3.De4 # (1)

C. Bertil Gedda & Lennart Larsson, 3. p. Tidskrift för Schack 1972
1.Le8! (uhk. 2.Dc2+/Db1+/De5+/Dd4+/Rd2+/Rd6+) (1)
1.- bxa3 2.Dc2+ Td3 (1), 1.- b3 2.Db1+ Td3 (1), 1.- Tb-/R- 2.De5+ Txe5 (½),
1.- L- 2.Dd4+ Txd4 (½), 1.- fxg2 2.Rd2+ Txd2 (1), 1.- f4 2.Rd6+ Txd6 (1)

Suluissa olevat pisteet tarkoittavat edeltävästä muunnelmasta tai alkusiirrosta ansaittuja pisteitä.

Tivadar Kardosin muistokilpailu

Unkarilainen Tivadar Kardos (1921-1998) oli monipuolinen laatija, jonka uraan mahtuimm. kaksisiirtoisminiatyyrien tutkimista, itse- ja apumattien, sarjasiirtoisten, satu- ja retrotehtävien sekä erilaisten ennätystehtävien laadintaa. FIDE-albumipisteitä tuoreimpaan 1989-91 albumiin mennessä Kardosille on kertynyt 23,83. Aivan viime vuosinaan hän keskittyi lähinnä sekä moni- että sarjasiirtoisiin apumatteihin.

Unkarin tehtäväshakkiyhdistys kunnioittaa laatijan muistoa julistamalla muistokilpailun sarjasiirtoisille 5-8 siirron apumateille. Tehtävät on lähetettävä viimeistään 31.12.1999 osoitteella: Molnar A. Jozsef, Frankel Leo u. 20., H-1027 Budapest, HUNGARY.

Tuomari on Laszlo Anyos, palkintojen yhteissumma 40 USD.

Sidota ST-lehtesi!

ST tarjoaa jäsenilleen edullisen mahdollisuuden sidottaa shakkilehtiensä vuosikertoja. Kustannukset ovat 65 mk/kirja ja esimerkiksi 90-luvun ST-lehtien vuosikertoja mahtuu kaksi samoihin kansiin. Kirjan selkään ja kanteen tulevat lehden nimi sekä vuosiluku.

Kansivärien vaihtoehdot ovat:
Harmaa, musta, keltainen (2 sävyä), ruskea (2 sävyä), punainen (3 sävyä), sininen (3 sävyä) ja vihreä (3 sävyä).

Työn jälki on ainakin minusta mallikelpoista. Jos olet kiinnostunut tai haluat lisätietoja, ota yhteyttä allekirjoittaneeseen. Näytekappaleita on nähtävissä Helsingin tehtäväilloissa.

Jorma Paavilainen

FIDE-ALBUMIN 1995-97 TEHTÄVIEN KERÄYS

Tehtävien lähettämisestä ehdolle FIDE-albumiin 1995-1997 on saatu uutta tietoa. Lähetysaikaa on saatu pari kuukautta lisää, mutta ajoissa toimimisesta ei sakoteta!

Suomalaiset voivat lähettää ehdolle parhaat v. 1995-1997 julkaistut tehtävänsä kahdella tavalla:

a) Suoraan allaolevien ryhmien johtajille 30.11.1999 mennessä (postileima).

b) Yhteislähetystä varten Kenneth Soljalle, Kaksostentie 5 F 101, 00700 Helsinki. Kenneth toivoo saavansa tehtävät mahdollisimman pian, mutta viimeistään ti 31.8.1999, jotta aikaa lähetyksen valmisteluun jää riittävästi. Hän kerää saamansa tehtävät, antaa tarvittaessa teknistä apua ja lähettää tehtävät edelleen ryhmien johtajille.

Albumiin kelpaavien tehtävien on oltava julkaistut vuosien 1995-97 aikana. Huomatkaa siis, että ns. suljetussa kilpailussa tehtävien viimeisellä lähetyspäivällä ei ole merkitystä! Lehdissä julkaistujen tehtävien julkaisuajaksi katsotaan julkaisun (lehdessä mainittu) ilmestymispäivä.

Tehtävät on lähetettävä (myös Kennethille) seuraavassa muodossa:

- Jokainen tehtävä viitenä (5) samanlaisena A5-kokoisena (155 x 210 mm) paperina. Joka paperissa on oltava:
- Selkeä kuvio - pelkkä nappulaluettelo ei kelpaa
- Laatijan tai laatijoiden nimi ja osoite
- Tehtävän tarkat lähdetiedot: esim. lehti tai kilpailu, julkaisuvuosi ja mahdollinen kilpailumenestys
- Tehtävän täydellinen ratkaisu. Ellei ratkaisu mahdu kuviopaperiin, ratkaisun jatko kirjoitetaan toiselle paperille, jossa mainitaan uudelleen laatija(t) ja tehtävän kuninkaiden asemat. Kuvion kääntöpuolelle ei kirjoiteta!
- Tietokonetarkastuksen läpäisy merkitään joko C+ tai Co.
- Epätavalliset satushakkinappulat ja -ehdot on selitettävä.

Ellei tehtävää ole lähetetty ohjeiden mukaisesti, niin se voidaan hylätä.

Suositeltavaa on käyttää kansainvälisesti tunnettuja nappulalyhenteitä. Suomalaisille helpointa lienevät saksankieliset lyhenteet, jotka poikkevat suomalaisista kahdella tavalla: Ratsu = S (Springer) ja sotilas = B (Bauer). Kuten suomessakin, sotilaan lyhennettä ei tarvitse merkitä siirtojen yhteyteen, vaan esim. asemanmuutoksissa. Ratkaisut voi tietysti kirjoittaa suomalaisittain, silloin on hyvä listata käytetyt nappulalyhenteet. Kuvion alle kannattaa merkitä nappulaluku. Lehdessä julkaistuun tehtävään suositellaan lisättäväksi lehden numero tai julkaisukuukausi ja/tai tehtävän numero.

Ratkaisun yhteydessä voi mainita tehtävän esittämän teeman ja muun sisällön, se helpottaa tuomarien työtä.

Tehtäviä voi lähettää myös toisen henkilön puolesta, mutta siihen on suotavaa saada tämän henkilön lupa. Jos laatija ei halua tehtäviään albumiin, niin siitä voi ilmoittaa albumikomission puheenjohtaja Kjell Widlertille, osoite alla (kolmisiirtoisryhmän johtaja). Tehtäviä ei käytetä laadinnan MM-arvojen myöntämiseen.

Tehtäväryhmät, niiden johtajat ja tuomarit:

2#

Johtaja: Udo Degener, Stephensonsstrasse 47, D-14482 Potsdam, BR Deutschland

Tuomarit: Valeri Shansin, Henk Prins, Claude Wiedenhoff

3#

Johtaja: Kjell Widlert, Åsögatan 109, 6. tr, S-11829 Stockholm, Sverige

Tuomarit: Viktor Melnitshenko, Viktor Tshepizhnyi, Roland Baier

Monisiirtoiset

Johtaja: Vladimir Kos, CZ-61300 Brno, Merhautova 66, Czech Republic

Tuomarit: Mircea Manolescu, Hartmut Laue, Mihail Marandjuk

Lopputehtävät

Johtaja: John Roycroft, 17 New Way Road, London NW9 6PL, England

Tuomarit: Nikolaj Kralin, Michal Hlinka, ?

Apumatit

Johtaja: Zivko Janevski, Pos fah 163, 91480 Gevgelija, Macedonia

Tuomarit: Harry Fougiaxis, Gabor Cseh, Fadil Abdurahmanovic

Itsematit
Johtaja: Eugeniusz Iwanow, 42-218 Czestochowa, Kilinskiego 57 m.53, Poland
Tuomarit: Wenelin Alaikow, Michel Caillaud, Hans Peter Rehm
Satushakki
Johtaja: Bernd Ellinghoven, Königstrasse 3, D-52064 Aachen, BR Deutschland
Tuomarit: Waldemar Tura, Georgi Evsejev, ?
Retrotehtävät
Johtaja: Hans Gruber, Schlörstrasse 11, D-80802 München, BR Deutschland
Tuomarit: Andrei Frolkin, Nikita Plaksin, ?

Kolmen puuttuvan tuomarin nimet ilmoitetaan myöhemmin.

TEHTÄVÄKONGRESSIN AIKA JA PAIKKA VAIHTUNEET

Lehdessä 1/1999 toiveikkaasti mainostamamme Budvan tehtäväkongressi on jouduttu perumaan. Lopullinen peruutusilmoitus saapui Milan Velimirovicilta huhtikuun lopulla, syy on Jugoslavian ja NATO:n välinen konflikti. Velimirovicin mukaan kongressin järjestelyt olivat jo pitkällä ja teknisesti järjestäminen olisi onnistunut, mutta asia oli "suuremmas käres".

Jo kriisin alkuvaiheissa venäläiset olivat tarjoutuneet järjestämään kongressin joko Moskovassa tai Sotshissa. Viime vuonna oli kuitenkin päätetty, että tapahtuma myönnetään Montenegrolle, varalla on Israel.

Juuri ennen lehtemme menoa painoon varmistui, että kongressi järjestetään Netanyassa Israelissa 23.10.-30.10. Netanya sijaitsee Välimeren rannikolla suunnilleen Tel Avivin ja Haifan puolivälissä. Järjestäjien kutsussa mainitaan viisi eri hotellimahdollisuutta kustannushaarukassa 42-63 USD/vrk sisältäen aamiaisen. Päivällinen maksaa lisäksi 10 USD ja päättäjäisillallinen 14 USD.

Ilmoittautumiset on lähetettävä viimeistään 20.8., lisätietoja Hannu Harkolalta.

43. RSM:n alkukilpailu

Suomen 43. ratkaisijamestaruuskilpailun alkukilpailun tuloksiin tuli määräaikaan mennessä yksi valitus ja muutama kysely.

Itse ratkaisuja vastaan ei kenelläkään ollut huomauttamista, eikä myöskään pistetaulukossa tapahdu muutoksia loppukilpailuun oikeutettujen osalta. Sen sijaan viivan alapuolelta löytyi teknisiä kömmähdyksiä. Pentti Vähämäki saa täydet pisteet tehtävästä 10. Hänen pistemääränsä nousee 56:een ja sija on 36. Sijalle 38 putoaa alunperin sijalta 37 kokonaan puuttunut Kim Lahtinen. Olli Välikangas saa tehtävästä 8 täydet pisteet, mikä oli jo huomioitu hänen kokonaispisteissään.

Ulkomaalaisille osallistujille on pyynnöstä lähetetty ulkomaankielinen käännös ST 1/1999 lehdessä esitetyistä kommenteista.

Alkukilpailussa vähintään 20 pistettä saavuttaneiden kesken arvottiin viisi kirjapalkintoa. Onni suosi seuraavia: Paavo Jouppila, Hannu Lehto, Arvo Tiainen, Jouni Tolonen ja Ari Vesanen.

Loppukilpailu on tarkoitus käynnistää hetimmiten toukokuun alkupuolella. Jos olet loppukilpailuun oikeutettu, etkä tätä lukiessasi ole saanut tehtäviä, niin ota pikimmiten yhteyttä tuomareihin.

Helsingissä 26.4.1999

Olli Heimo

Päätoimittajalta edellisen johdosta:

Ollin mainitsemat tekniset kömmähdykset johtuivat minun ja tietokoneeni yhteensopimattomuudesta, pyydän asianosaisilta anteeksi. Koetan oppia tekemistäni virheistä ja välttää uusien oppimista.
Vielä pari huomautusta:
1) Arvo Tiaisen kohdalla olleet 53 pisteltä ovat Kim Lahtisen pisteet
2) Arvo Tiaisen oikea pistesaalis on X06002XXX6 = 54

Ja sitten loppukilpailemaan, menestystä osallistuville!

KAKSI TUORETTA TEHTÄVÄMESTARIA

Kerhojen kokous myönsi 18.4.1999 kansallisen tehtävämestarin arvot Hannu Harkolalle ja Kauko Virtaselle. Ennen tätä virallista aamenta ST:n tehtäväshakillinen toimikunta, Kari Valtonen, Unto Heinonen ja Pauli Perkonoja, oli perehtynyt ehdokkaiden toimittamiin näytetehtäviin ja puolsi vuosikokoukselle arvojen myöntämistä. Vuosikokous siunasi omasta puolestaan arvot 16.3.1999 ja nyt iskettiin siis lopullinen niitti paikalleen.

Pelkkä laadinta ei ole ainoa tapa ansioitua tehtävämestarin arvoon. Sääntöjen mukaan arvon myöntämistä harkittaessa "voidaan ottaa huomioon ehdokkaan laadinnallisen tason lisäksi mm. harrastuksen kestävyys, tehtäväteorian tuntemus, tutkimustyö, tehtäväalan kirjoitelmat, tuomitsemiskokemus, ratkaisemistaito, yleinen oman alan tehtävien tuntemus, muu toiminta tehtäväshakin hyväksi jne." Ja kumpikin uusi mestari on totisesti ehtinyt olla näilläkin alueilla aktiivinen. Esittelemme seuraavassa uudet mestarit lyhyesti, vaikka kummankin saavutuksista voisi vaivatta kirjoittaa sivukaupalla.

Kauko Virtanen

Opettaja evp. ja ST:n pitkäaikainen taloudenhoitaja on ansioitunut monella alueella. Laatijana noin 100 laadittua tehtävää, joista runsas neljännes on sijoittunut kilpailuissa. Parhaiten suomalaisten mielissä lienevät kultamitali I WCCT:ssä a#3:lla, jossa toteutuu kunnianhimoinen musta ratsupyörä, sekä Whisky-turnauksen voitto Budapestin tehtäväkongressissa 1988. Uudet tehtäväideat ovat jatkuvasti työn alla, joten ehkä se paras tehtävä on vielä laatimatta?

Tuomaritehtäviä Kaukolle on kertynyt lukuisasti ja kv. tehtävätuomarin arvo kaksisiirtoisalueella v. 1984. Shakkitoimittajana Keskisuomalaisessa 1963-76, Suomen Kuvalehdessä 1976-79 ja Suomen Shakin ensipainospalstalla vuodesta 1976 alkaen. Kauko on väsymättömästi opastanut aloittelevia laatijoita ja järjestänyt ratkaisukilpailuja niin aloittelijoille kuin maamme kärkiratkaisijoille.

Luovana ihmisenä Kauko kirjoitti itse lankeamisestaan tehtäväshakin loveen. Seuraavasta selviää, miten kärrypolulta löytyneellä lehdenpalalla oli suuri merkitys ei vain mestarille itselleen, vaan koko tehtäväshakkimme kannalta.

"Helsingin Shakkiklubin perustajajäsen, oikeuskansleri Axel Charpentier oli sijoittanut kartanonväen käyttöön tarkoitettuun kirjastoonsa Ilmari Jäämaan kääntämän Franz

A 1. p. ST:n pienkorotuskilpailu 1963

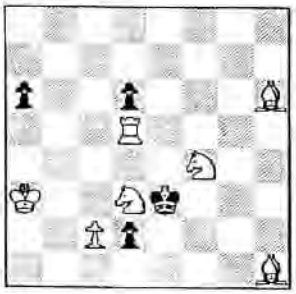

3# 7+4

B 1. p. Helsinki – Muu Suomi 1969-70

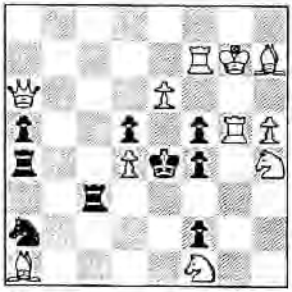

2# 11+9

C Schach-Echo 1976

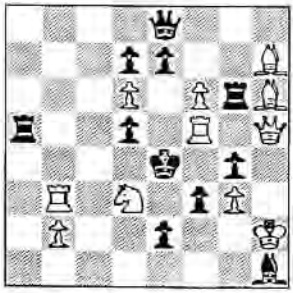

2# **11+11**

Gutmayerin teoksen "Shakki – pelien kuningas". Sen antamasta innostuksesta en ole koskaan toipunut. Sen ansiosta Hauhon keskikoulussa oli shakkikerho jo 1940-luvulla ja oikeastaan koko elämäni olen pyrkinyt toimimaan periaatteella: "Anna se kipinä, syttyvä mieli hoitaa loput."

Talvella 1951, ollessani jo lukiossa, löysin kärritieltä Suomen Sosialidemokraatista repäistyn sivun, jossa oli Paavo J. Markkolan toimittama shakkipalsta. Tutustuin nimiin: Jan Hannelius, E. A. Wirtanen, H. Rinck ja V. Bron. Sitten yritin itsekin laatia ja esikoiseni näkikin päivänvalon 22.4.1951.

Innoittajiani 1950-luvulla olivat Osmo Kaila ja ST, kunnes 1959 kansainvälisyys aukesi muutaman menestyksen myötä. Kv. joukkuelaadintakilpailu 1963 oli tuoda Matti Myllyniemen mukaan suuren menestyksen, mutta Raimo Sailas ehti ensin. Hellmuth Laaksosen 1940-luvulla esittämä 6-kertainen jatkettu puolustus ratsulla väikkyi myös mieleni taustalla siihen hetkeen, jolloin WCCT täytti syvimmätkin toiveeni.

A-tehtävän yhteydessä tutustuin Porin voimamieheen Aarne Dunderiin. Hän antoi myös minulle ensimmäisen tuomarityön: "Satikaisten" apumattikilpailun. Samoihin aikoihin Kaila pyysi järjestämään vasta-alkajakilpailun.

Ellen väärin muista, niin B-tehtävällä voitin Paalasen. C:n historia on mielenkiintoinen: Janne pyysi apua laadintapuolelta, koska hän tarvitsi apua ranskalaiseen lehteen kirjoittamaansa artikkeliin. 4-kertainen esitys olisi tarpeen.

Olisiko Schach-Echo "lainannut" artikkelia vai tekeekö muistini tepposen. Eikö tämmöiseen inhimilliseen seikkaan pikku muistelu olekin jo syytä lopettaa!"

Ratkaisut:

A. Esipeli 1.-d1R 2.Rh5+, **1.Tf5!** (2.Rd5+) d1R/Kd4 2.Re6+/Re2+

B. 1.Rxf5? (2.Rd2#) Td3/Tac4! 2.Rh4/?, 1.Tgxf5? (2.Txf4#) Txd4/Kxd4! 2.Tg5/?, **1.Tfxf5!** (2.Txd5#) Tc7+/f3 2.Tf7/Tg4#

C. 1.Txd5? (2.De5/Df5/Tb4/Rf2#) **1.**-Txd5/e5! 2.Dxg4/?, **1.Txf3!** (2.Dxg4#) Lxf3/Kxf3/Kd4/d4 2.De5/Df5/Tb4/Rf2#

Hannu Harkola

Hannu työskentelee siviilissä apulaisjohtajana Meritassa. ST:n puheenjohtajana hän on toiminut yhtäjaksoisesti vuodesta 1971 alkaen - hyvää miestä ei ole syytä vaihtaa! Tilanne on sama FIDE:n tehtäväshakillisessa toimikunnassa, jossa Hannu on edustanut Suomea jo yli 20 vuotta.

Järjestövastuisiin kuuluu paljon pitkäjänteistä tehtäväasiaa edistävää askarta, joka ei tuo tekijälleen välitöntä mainetta ja kunniaa, mutta jonka puuttuminen huomattaisiin varmasti.

Erityismaininnan ansaitsee puheenjohtajamme ahkeruus julkaisurintamalla. Jäsenjulkaisun toimittaminen oli Hannun vastuulla v. 1971-91 ja ST:n julkaisemista tehtäväkirjoista lankeaa hänelle suuri kiitos. Tuorein aluevaltaus on ST:n monipuolisten ja ajankohtaisten Internetsivujen avaaminen ja ylläpito vuodesta 1998 alkaen.

Tehtäväshakillisen toimikunnan jäsenten lausunnoista jäi mieleen Perkonojan retorinen kysymys: "Mitä olisi ST ilman Harkolaa?" Tämä on hyvä kysymys.

Hannun laadinta alkoi vuonna 1960, julkaistuja tehtäviä on kertynyt hieman alle 100. Merkillepantavaa on symboliikaltaan nasevien omistustehtävien suuri osuus sekä menestykset monissa pikalaadintakilpailuissa. Ilmeisesti sekä tehtäväkongresseissa että ST:n sesonkitapaamisissa Hannu voi hetkeksi myös unohtaa järjestökysymykset ja keskittyä edes toviksi laadintaan. Näytetehtävinä toivottavasti vähemmän tuttuja tehtäviä (kts. seuraava sivu).

A yhdistää tyylipuhtaasti kaksi klassista teemaa: Novotnyn ja albinon eli valkean sotilaan kaikki neljä eri siirtoa.

B osallistui kilpailuun, jossa vaadittiin vähintään 6-siirtoisia mansubeja. Tehtävässä on ankaran looginen rakenne: h7-sotilaasta on päästävä eroon, mutta miksi?

C on tuore menestys kovatasoisessa a#-kilpailussa, jonka teema oli: musta avaa **1.** siirrollaan kaksi valkeaa linjaa, valkea käyttää avausta hyväkseen siirtymällä pitkin avattuja linjoja. Viehättävän analogisissa ratkaisuissa mD:n on valittava tarkkaan **1.** siirtonsa. Taloudellisuudessa tai kaksosmuodostuksessa ei ole moitteen sijaa.

A 10. sija PM-kilpailu 1968

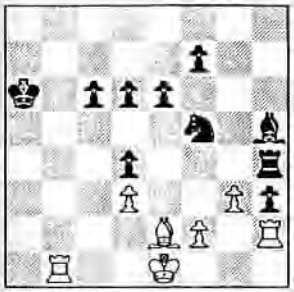

3# 7+10

B Erikoispalkinto Risto Enarvi MT 1977

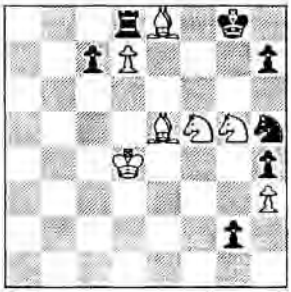

11# 7+7

C 3. palk. Árpád Molnár 60 JT 1997

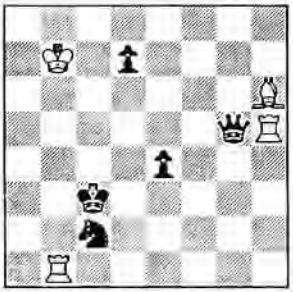

a#2 b)Kc3->c4 4+5

Ratkaisut:

A: **1.Lg4!** (2.f3/f4) 1.-Txg4 2.f4, 1.-Lxg4 2.f3, 1.-Rxg3 2.fxg3, 1.-Re3 2.fxe3
B: Valkea pyrkii pelaamaan 1.Re7+ Kf8 2.Rg6+ Kg8 3.Lf7#, mutta tämän koetelman kumoaa 2.-hxg6! Siksi **1.Rh6+!** Kf8 2.Rxh7+ Ke7 3.Rg8+ Ke6 4.Rf8+ Kf5 5.Re7+ Kg5 6.Re6+ Kh6 7.Rf5+ Kh7 8.Rg5+ Kg8 Nyt ollaan päämäärässä, joten 9.Re7+ Kf8 10.Rg6+ Kg8 11.Lf7#
C: a) 1.Dc5 (Dg8?) Td5 2.Dc4 Ld2# b) 1.Dd2 (Dg3?) Le3 2.Dd3 Tc5#

ST:N LAADINTAKILPAILU

ST julistaa avoimen kansallisen laadintakilpailun, jonka teema on: Sama nappula tukkii vähintään kaksi eri pakoruutua omalta kuninkaaltaan. Tukinnat voivat tapahtua ratkaisun eri vaiheissa kuten esipelissä, houkutuksissa sekä varsinaisessa ratkaisussa tai vain yhdessä vaiheessa.

Yksi tukinta voi olla valmiina tehtävän alkuasemassa. Tehtävässä voi olla eri muotoja, silloin riittää että kaikki muodot huomioiden tehtävässä on vähintään kaksi teemanmukaista tukintaa.

Temaattisen tukinnan on oltava merkityksellinen: ei riitä, että nappula on kuninkaan pakoruudulla ilman, että tukinnalla on vaikutusta ratkaisuun. Tukinta voi tapahtua tukkivan nappulan siirrolla tai kuninkaan siirrolla niin, että temaattinen nappula tukkii kuninkaan pakoruudun. On sallittua käyttää useampia kuin yhtä tukintanappulaa.

Tehtävien vaatimus on vapaa, ei satunnapuloita eikä -muotoja. Tehtävät on lähetettävä viimeistään 31.8.1999 (postileima) luottamusmies Pauli Perkonojalle, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku. Palkinnot ovat riittävät, tuomari valitaan myöhemmin. Esimerkkitehtävä:

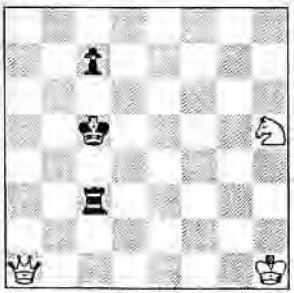

a#2 2 ratk 3+3

Ratkaisu: 1.Kc4 Rf4 2.c5 Da4#, 1.Kc6 Rf6 2.Tc5 Da6#

Kummassakin ratkaisussa musta torni ja sotilas tukkivat eri pakoruudut mustalta kuninkaalta. Ratkaisussa 1.Kc4.. mT tukkii c3:n ja ms c5:n, ratkaisussa 1.Kc6... mT tukkii c5:n ja ms c7:n.

Teema on tässä toteutettu kahdella tukintanappulalla, jotka kumpikin tukkivat kahdesti. Kummassakin ratkaisussa yksi tukinta tapahtuu tukkivan nappulan siirrolla ja toinen kuninkaan siirtyessä siten, että sotilas tai torni tukkii kuninkaan pakoruudun.

VAASA TT 1998-99

Kilpailun teema: valkean ja mustan nappulan keskinäinen paikanvaihto. Osaston sisäinen kilpailu.

Kannatan pienimuotoisia, nopeatempoisia alaosastokilpailuja. Lyhyehkö laadintaaika, tuomio noin kuukauden sisällä ja tulokset seuraavaan ST-lehteen - ja uusi kilpailu käyntiin. Heikoin lenkki on yleensä hidas tuomaritoiminta, johon syntiin minäkin sorruin.

Vaasalaisten kisaan osallistui viisi tehtävää. Voittaja oli heti selvillä, kunniamaininnan arvoinen minitehtävä vedettiin pois kilpailusta ja kaksi luomusta sijoittui kiitosmaininnalle. Sijoittamaton itsematti oli muutoin erinomainen, mutta ylimääräistä materiaalia vaatinut dualistinen sivumuunnelma olisi pitänyt karsia.

Kiitosmainituista tehtävistä on vielä sanottava, että yhdellä kirkelyönnillä (DxHe6, Kxsc3) toteutuva paikanvaihto ei ole kovin vakuuttava, mutta osoittaa kekseliäisyyttä laatijoiden taholta.

Tehtävät on tarkistettu Ilkka Blomin mainiolla AlyBadix-tietokoneohjelmalla.

Palkinto: Timo Koistinen & Mikael Grönroos

Eri paikanvaihtoyhdistelmät ovat suosittu laadintakohde monisiirtoisissa apumateissa. Tässä on kaksi teemaparia (vR-mK & vL-mL) ja toteutuksessa viehättää tyylipuhdas lyönnittömyys ja shakittomuus. Paatuneimmankin tarkastelijan sulattaa valkean lähetin temposiirto, jonka ansiosta tehtävä erottuu kaltaisistaan. Mustan puolella 1.Kh5-g5 on myös hyvä odotussiirto, vaikkakin tavanomaisempi.

1.Kg5 Rf6 2.Lg4 Lg2 3.Lh3 Rh5 4.Kg4 Lf1 5.Dg5 Le2#

1. kiitosmaininta: Matti Hietanen

Ratkaisut eivät ole keskenään tasapainoiset. Yhdistäväksi linkiksi löytyy vastavuoroiset lyönnit RxT ja TxR, joista vain toinen toteuttaa teemavaatimusta. Kannattaa tutkia, miksi I-ratkaisun mattiasemassa ei käy siirto Dxe6.

1.Rxh8(Ta1) Txa7(Lf8)+ 2.Kg8 Tf7#
1.Dxe6(He8) Tf8 2.Dh6 Txf7(Rg8)#

2. kiitosmaininta: Mikael Grönroos

Kolme paikanvaihtoa johtaa mallimattiin. Kohtuullisesti kirkeä pelissä ja loppuasemassakin.

1.Txb4(sb2) b3 2.Txd2(Rg1) Ld1+ 3.Kxc3(sc2) Re2#

Teppo Mänttä
Porissa 21.04.99

Palkinto
Timo Koistinen &
Mikael Grönroos

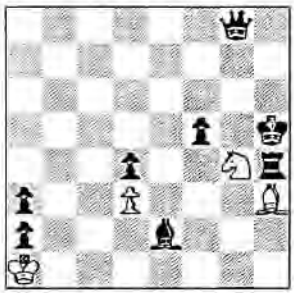

a#5 4+8

1. kiitosmaininta
Matti Hietanen

a#2 kirke 2 ratk. 4+4
Heinäsirkka e6

2. kiitosmaininta
Mikael Grönroos

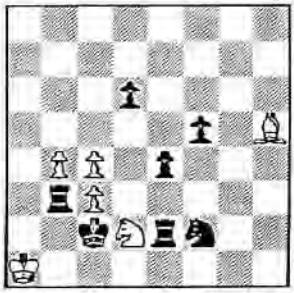

a#3 kirke 6+7

ST Informal Tourney Award: h# 1994

APUMATTIEN VUOSIKILPAILUN 1994 TUOMIO

Pyydämme anteeksi laatijoilta, jotka joutuivat odottamaan tätä tuomiota kauan.

Kilpailussa oli mukana peräti 162 tehtävää (**340v, 443-460, 475-501, 514-579, 595-624 ja 639-664**). Vastoin kilpailujulistusta päätimme olla jakamatta niitä kahteen tuomioon. Koska juuri me olimme alunperin ehdottaneet kahta ryhmää, otaksumme, että menettelymme on hyväksyttävä.

Ennen kuin tarkastelemme sijoittuneita, luomme katsauksen joihinkin sijoittumattomiin tehtäviin:

Edeltäjiä ja parempia esikuvia (niiden lisäksi, jotka mainittiin ratkaisujen yhteydessä): **340v**: Kurt Smulders, Probleemblad 1966, Kd2 Lb7 Rh3 sc3 f2 - Kg2 Re1 sc6 e2 e5 f5 h2 h4, a#2 4 ratk. **453**: György Páros, Feenschach 1958, Ka1 De5 Ld4 sa6 e3 - Ke8 Dg8 Ta8 b6 Lh1 e7 Rf7 sb3 d5 d6 d7, a#2 2 ratk. **476**: Nikola Stolev, Mat 1984, Kc2 Te8 Lg8 - Kh1 Te1 Ld5 sh2, a#2 2 ratk. **477**: Markus Ott & Dirk Borst & Thomas Maeder, kum. Ural Gem T Bratislava 1993, Ka2 Df8 Le7 sc5 d7 g7 - Ke6 Dg8 Te2 Lb2 e8 Rh7 h8 sc6 c7 d3 e4 g6, a#2 2 ratk. **494**: Rolf Wiehagen, 2.p. Babson TT 1989-90, Kh7 sc2 e7 - Ka3 La7 b1 Ra2 g4 sa5 c3 c4 c5 c6 d7 e2 e4, a#3 b) Rg4→a4 c) Ka4→h8 d) Ka4→h5. **524**: Alexander Pituk, Scacco 1987, Kf5 Td5 Ld6 g2 Re4 - Kc6 Da2 Tb5 d1 La1 b1 Ra6 sa3 b2 b6, a#2 2 ratk., Norman A. Macleod & Marjan Kovacevic, 3 p. Al Hamishmar 1983, Kf6 Tf4 Lb8 g4 Re5 - Kg3 Dd3 Tf1 f2 La1 g2 sh2 h6, a#2 2 ratk. **568**: viimeinen sana tällä materiaalilla sanottiin 20 vuotta sitten: Reto List, 1.s. Sveitsiltävalta 1976-77, Kb5 Rf2 f3 - Kd5 Te5 f7, a#3 6 ratk. **573**: Fadil Abdurahmanovic, Feenschach 1957, Kc2 Lb3 - Ka1 Lb2 sa3 b4 c3 c4, a#4* **617**: samalla matriisilla on laadittu joukko mielenkiintoisempia tehtäviä. **621**: H.A. Meylan, 6.p. Klein Winsener TT 1981, Kh7 sc2 - Kf8 Ta8 sb6 Rg7 sb2 c5 c7 e7 f6 h2, a#5 2 ratk.; Ronald Brain, Problem Observer 1984, Kb5 sc2 - Ke4 De6 Lh1 Rc8 d7 sc7 e5 f5 g2 , a#5 b) sc2→e2. Karl-Heinz Ahlheim, Die Schwalbe 1961, sc2 - Kh8 Lg7 h7 sd7, a#7 b) -mLg7. **645**: Claude Goumondy, 2.p. Die Schwalbe 1975, Kf2 Td1 Lc6 sd2 e2 - Kd4 Tc3 Lc5 Rf4 sa2 f3 f5 f6, a#2 b) Kf2→b2 c) vLc6↔msf5 d) vLc6↔mRf4. **653**: Paz Einat, 2.s. USA - Israel 1989, Ka1 Ta3 a4 La7 a8 Re3 e4 sa2 e7 f5 h5 - Kf3 Te2 Ra6 sc2 e5 f4 h7, a#2 2 ratk., John Niemann, 2.p. feenschach 1979, Kc7 Ta5 Lc8 Re5 e6 sb7 - Kf5 Da1 Ta7 b4 La8 sa4 a6 f6, a#2 b) mLb4. **664**: mielenkiintoista tässä on b-muodon täyskorotus, joka on jo esitetty kaksinkertaisena.

Virheellisiä: **501, 624**.

Muita huomautuksia: **448**: Tc4:n katko a-muodossa on tarpeeton. **484**: on valkea kuvitella yllätyksettömämpiä siirtoja kuin mustan ja valkean ensimmäiset; verratkaa mitä jää jäljelle, kun niitä ja taloudellisuutta parannetaan sekä kaksosen käyttö vältetään: Kd8 Tc5 g7 Lb8 Re4 sd3 g6 - Kg4 Dh6 Tb7 e2 Le3 Rb6 h1 sd4 h4, a#2 2 ratk. **485**: ikävystyttävä. **486**: vain kaksi toimivaa kiinnitystä, kolmas on seurausta huonosta kaksosmuodostuksesta. **487**: huono kaksonen ja raaka mattisiirto b-muodossa. **525**: De1 ja Lb8 ovat tarpeettomia. **558**: Lh8 tarpeeton. **564**: ratkaisut 1.Te4 ja 1.Lh4 liian samankaltaisia. **574**: mDe8:n sijasta pitäisi olla msd7! Lisäksi paluiden motivointi ei ole kovin kiinnostava. **603**: valkean ensimmäiset siirrot ovat liian vahvoja ja moninkertaisesti motivoituja: -Ra2, -sg5, +mTc8 olisi parempi. **605**: epätaloudellinen: jos koko asemaa siirretään askel oikealle, mTb1 on turha ja mLb5 ja mRb7 voidaan korvata ms:illa. **610**: sama tehtävä (hiukan eri muodoissa) ilmestyi samaan aikaan Springaren-, idee&form-, Probleemblad- ja feenschach-lehdissä ja mahdollisesti muuallakin. **612**: vaatimuksen pitäisi olla a#2,5. **646**: mukava idea, mutta toteutus vaikuttaa kovin mekaaniselta. **651**: shakkaukset ovat tarpeettomia: Ka1 Lh2 h3 Rb5 sd2 e2 - Ke4 Df5 Td8 f6 Rd5 sb4 f3 g5 h5. **657**: shakkaus a-muodossa on tarpeeton.

Ja nyt sijoittuneisiin:

1. palkinto
C. J. Feather (GBR)

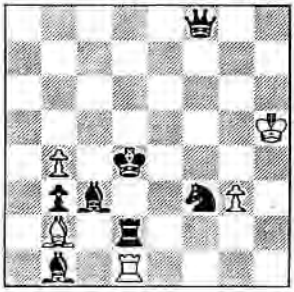

a#3 2.1.1.1... 5+7

2. palkinto
C. J. Feather (GBR)

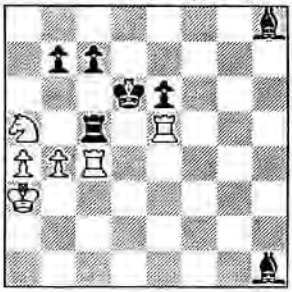

a#2 b) sb4→e4 6+7
c) sb4→b5

3. palkinto
Carl-Erik Spåre (FIN)

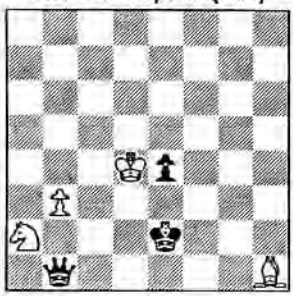

a#4 0.1.1... 4+3

1. palkinto: 571 (ST 4/1994) C. J. Feather (GBR) Täydellisesti yhteensopivat ratkaisut, joissa strategia on rikasta. Taloudellisuus erinomainen.

1.Ke3 Txd2 2.Lf6 Le5 3.Le4 Lf4#. 1.Kc4 Lxc3 2.Td6 Td5 3.Ld3 Tc5#.

2. palkinto: 643 (6/1994) C. J. Feather Formaalisen strategian mestariluomus, joka muodoltaan on yhtä täydellinen kuin ensipalkintotehtäväkin.

A) 1.Txa5 Td4+ 2.Kc6 Txe6#. B) 1.Txc4 Txe6+ 2.Kc5 Rb3#. C) 1.Txe5 Rb3 2.Kd5 Td4#.

3. palkinto: 618 (5/1994) Carl-Erik Spåre (FIN) Loistelias ratkaisu. Sitä säestää hyvin houkutus, joka kumoutuu vain mustan temposiirron puutteeseen!

1.- Rb4? 2.Df1 Lf3+ 3.Ke1 Ke3 4.?? Rc2#, 1.- Lxe4 2.Dh1 Lb1 3.Kd1 Kd3 4.De1 Lc2#.

1. kunniamaininta: 458 (1/1994) Toma Garai (USA) Erittäin mielenkiintoinen. Lyönnit f2:een ovat kuitenkin turhia ja tekevät valkean pelistä tarpeettoman karkeaa (msf2→d2, +msb5: C+).

1.Txe4 Txf2 2.Ke5 Txf4 3.Kxf4 Lg3#. 1.Dxe4 Lxf2 2.Kd5 Lxd4 3.Kxd4 Td2#.

2. kunniamaininta: 498 (2/1994) Viktor Syzonenko (UKR) Miellyttävä esimerkkitehtävä yhdestä laatijan mieliteemoista.

1.De7 Rxe6 2.Kxe6 Txc5 3.Ld7 Lc4#. 1.Lxb3 Lc4+ 2.Kxc4 Rxe6 3.Dd3 Txc5#. 1.Db6 Txc5+ 2.Kxc5 Lc4 3.Lc6 Rxe6#.

1. kunniamaininta
Toma Garai (USA)

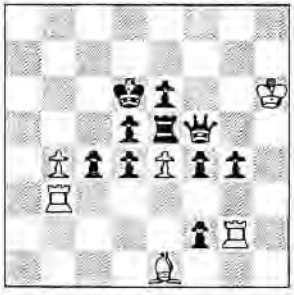

a#3 2.1.1.1... 6+10

2. kunniamaininta
Viktor Syzonenko (UKR)

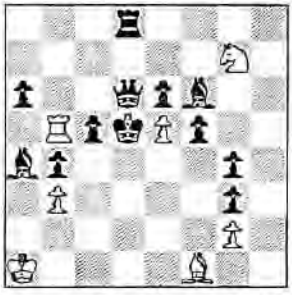

a#3 3.1.1.1... 7+12

3. kunniamaininta
Viktor Bene (SWE)

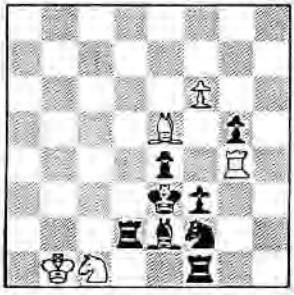

a#2 2.1.1.1 5+8

4. kunniamaininta
Jorma Paavilainen (FIN)

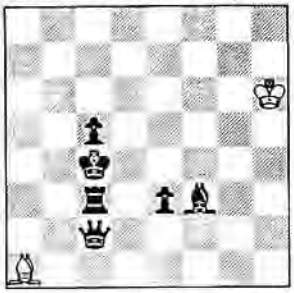

a#4 b) La1→b1 2+6

5. kunniamaininta
Toma Garai (USA)

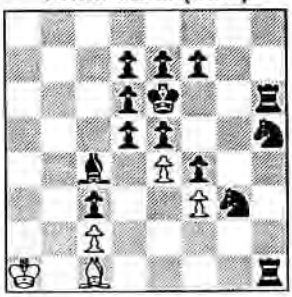

a#3 2.1.1.1... 5+14

6. kunniamaininta
Harri Hurme & Ilkka Sarén (FIN)

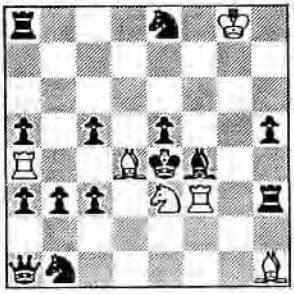

a#2 2.1.1.1 6+14

3. kunniamaininta: 642 (6/1994) Viktor Bene (SWE) Päästöjä, duaalinvälttöä ja valkean uhrauksia. Sama idea kuin n:ossa 530 (5. kum.), mutta tämä on hyvin tiivis esitys vain kahdessa siirrossa.

1.Rd1 Rd3 2.exd3 Ld4#. 1.Ld1 Re2 2.fxe2 Tg3#.

4. kunniamaininta: 534 (3/1994) Jorma Paavilainen (FIN) Erittäin viehättävää valkean L:n kriittistä peliä. Rakenne on hyvä.

A) 1.Td3 Lh8 2.Ld5 Kg7 3.Kd4 Kf6 4.Dc4 Kf5#. B) 1.Dd2 Lh7 2.Le2 Kg6 3.Kd3 Kf5 4.c4 Ke5#.

5. kunniamaininta: 530v (3/1994) Toma Garai Mielenkiintoinen strategia mustan siirtovalinnoin 3. siirrossa. Valitettavasti valkean pelissä ei ole juuri vaihtoehtoja. Pidämme versiota parempana kuin alkuperäistä muotoa, koska siinä vL ei lyö.

1.Lf1 Ld2 2.cxd2 c4 3.Tf6 (Rf6?) cxd5#. 1.Rf1 Le3 2.fxe3 f4 3.Rf6 (Tf6?) f5#.

6. kunniamaininta: 609 (5/1994) Harri Hurme & Ilkka Sarén (FIN) Hämmästyttävintä tässä tehtävässä on se, ettei kukaan näytä esittäneen ideaa aiemmin. Jo oli aikakin! Valitettavasti mustan asema on hyvin raskas.

1.Txf3 Rg2 2.Td3 Re3#. 1.cxd4 Rc4 2.d3 Re3#.

7. kunniamaininta: 652 (6/1994) Jorge M. Lois (ARG) Kiintoisa strategia tässäkin, mutta asema on hyvin raskas.

1.Dxf7 Re1 2.Dxc4 Rh3. 1.Lxc4 Rh3 2.Lxf7 Re1#.

8. kunniamaininta: 450 (1/1994) Olli Väli-

7. kunniamaininta
Jorge M. Lois (ARG)

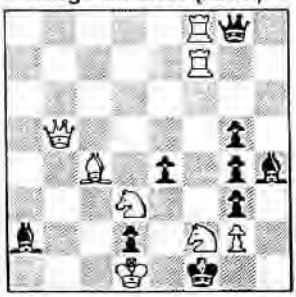

a#2 2.1.1.1 8+9

8. kunniamaininta
Olli Välikangas (FIN)

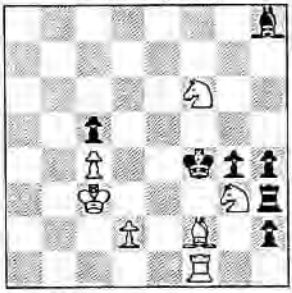

a#2 2.1.1.1 7+7

1. mainta
Pavlos Moutecidis (GRE)

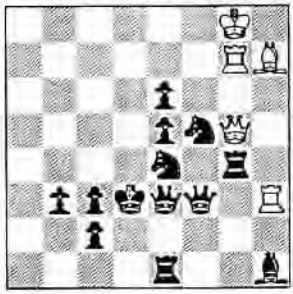

a#2 2.1.1.1 5+13

2. maininta
Miroslav Henrych (CZE)

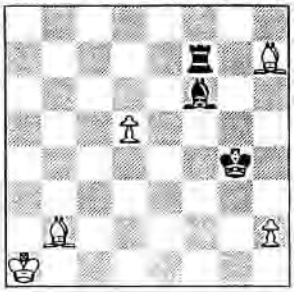

a#3 2.1.1.1... 5+3

3. maininta
Toma Garai USA)

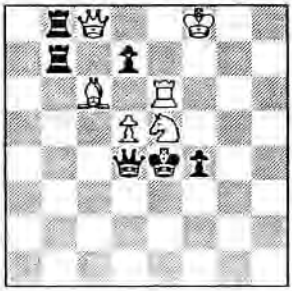

a#2 2.1.1.1 6+6

4. maininta
Carl-Erik Spåre &
Unto Heinonen (FIN)

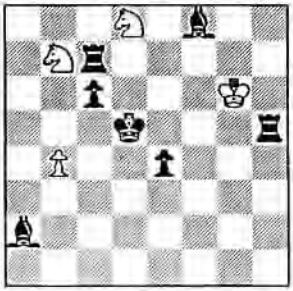

a#3 2.1.1.1... 4+7

kangas (FIN) Näin pitää apumattistrategia esittää: mK liikkuu vain päästääkseen vR:t.

1.Kf3 Re4 2.Kf4+ Lg3#. 1.Ke5 Re4 2.Kf4+ Ld4#.

1. maininta: 565 (4/1994) Pavlos Moutecidis (GRE) Korotusmateriaalia vastaan ei ole mitään sanottavaa, jos sitä käytetään temaattisesti. Tämä tehtävä on kuitenkin vähemmän kiinnostava kuin P. Moutecidis, 2.p. Die Schwalbe 1991 (Kb7 Ta4 f8 Lb6 g4 Rb4 f3 sd3 h3 - Kf4 Dc4 d4 Tb1 Lf6 f7 sc2 f2 h4, a#2, 2 ratk)

1.Dfe2 Tc7 2.Rg7 Dd8#. 1.Dee2 Df4 2.Rg5 Td7#.

2. maininta: 656 (6/1994) Miroslav Henrych (CZE) Valkean paluut hiotussa asemassa.

1.Lg5 Lg8 2.Tf4 h3+ 3.Kf5 Lh7#. 1.Le7 La3 2.Kg5 h4+ 3.Kf6 Lb2#.

3. maininta: 480 (2/1994) Toma Garai Vrt. Daniel Papack & Marcel Tribowski, 3.p. Lindner JT 1987, Kc3 Tb5 Lb4 d7 Re5 sa7 d3 e6 f7 g5 - Kf5 Da5 Tb8 d8 Le8 Rf2 h8 sf4 g6 g7, a#2 2. ratk. N:o 480 on kuitenkin taloudellisempi.

1.dxc6 Te8 2.Kxd5 Dxc6#. 1.dxe6 Le8 2.Kxe5 Dxe6#

4. maininta: 570 (4/1994) Carl-Erik Spåre & Unto Heinonen (FIN) Mustan viimeiset siirrot on motivoitu liian raskaasti (tukinnat ja katkot); jos ne vain tukkisivat, olisi kysymyksessä duaalinvälttö (Ka4 Rd2 f3 sf4 - Kd5 Td8 e3 Lb2 a8 sa5 e4; C+). Toisaalta mustan patterit näyttävät viehättäviltä. Ms:n temposiirto on kuitenkin vähemmän kiinnostava.

5. maininta
Dieter Müller (DEU)

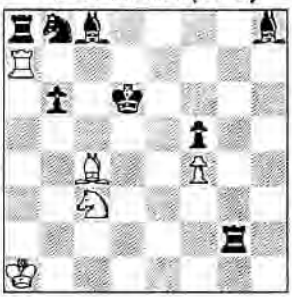

a#2 b) Kd6→c6 5+8

6. maininta
Hilding Fröberg (SWE)

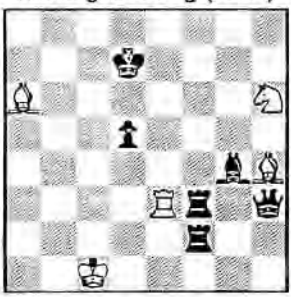

a#2 2.1.1.1 5+6

7. maininta
Gábor Cseh (HUN)

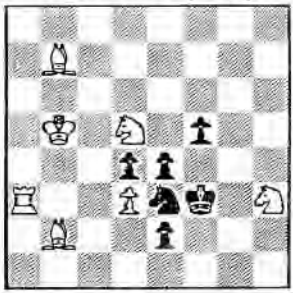

a#2 b) vTb2 7+6

1.Le7 Rc5 2.Kd6 Kg7 3.Td5 Rf7#. 1.Te7 Rf7 2.Ke6 b5 3.Ld5 Rc5#.

5. maininta: 562 (4/1994) Dieter Müller (DEU) Mustalle on tarjolla mukavasti vaihtoehtoja joka siirrossa. Vrt. Andreas Schönholtzer, 2.s. Sveitsin mestaruus 1997, Kd1 Tb8 g4 Ld2 - Ke7 Dd6 Tf2 Lh5 Rf4 h8 sd7 e6 f7 g7, a#2, b) se6®f6, jossa b-muodossa on yksi vaihtoehto vähemmän. Vertaa myös 642 (3. kum.) ja 530 (5. kum.).

A) 1.Ra6 Tc7 2.Tg7 Rb5#. B) 1.Tb2 Rb5 2.La6 Tc7#.

6. maininta: 599 (5/1994) Hilding Fröberg (SWE) Idea ei ole uusi, mutta toteutus hyvin miellyttävä.

1.Lf5 Te7+ 2.Kd8 Rf7#. B) 1.Tf5 Le7 2.Ke8 Lb5#.

7. maininta: 644 (6/1994) Gábor Cseh (HUN) Hyvin yhteensopivuvat ratkaisut. Harmi, että a-muodossa se4:llä ei ole vaihtoehtoja.

A) 1.exd3 Rxe3+ 2.Kxe3 Lc1#. B) 1.Rxd5 dxe4+ 2.Kxe4 Txe2#.

8. maininta: 647 (6/1994) Unto Reunanen (FIN) WCCT-teemasta tuttu asetelma, jota ei ko. kilpailussa näytä edelletyn.

A) 1.b4 Ld4 2.Kxd5 Lf2#. 1.Rb4 Re3 2.Kxc5 Rxg2#. B) 1.Te6 Rd3 2.Kxd5 Rb4#. 1.Dxd5 Td4 2.Kxc5 Tc4#.

9. maininta: 556v (4/1994) Nikolai Vasjutshko (UKR) Hyvin taloudellinen "sattuma-Zilahi".

1.Lxc3 Lxd5 2.Le5 Tf7#. B) 1.Lxc7 Re2 2.Lh2 Lxd5#. C) 1.Lxe6 Te7 2.Lf5 Rxd5#.

8. maininta
Unto Reunanen (FIN)

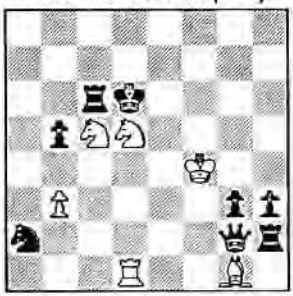

a#2 2.1.1.1 6+8
b) Tc6↔Kd6

9. maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)

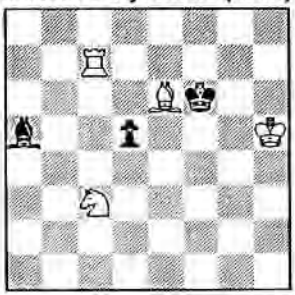

a#2 b) Kf6→h1 4+3
c) La5→c8

Bern, 15.1.1999
Thomas Maeder
Bruno Stucker

(suom. KVa)

Tuomio on avoin 31.8.1999 asti, johon mennessä vastalauseet on lähetettävä osoitteella: Kari Valtonen, Kuninkaank 39 A 7, 33200 Tampere.

FEENSCHACH-lehden 50-vuotiskilpailu

1) oikeaoppisille miniatyyri-**itse**- tai **pakkomateille**
2) oikeaoppisille vähintään 4-siirtoisille **apumateille**, joissa on ainakin kaksi vaihetta
3) retrotehtäville: **johtopelejä**, joissa on ainakin yksi satuelementti
4) vähintään 3-siirtoisille **mattitehtäville**, joissa on ainakin yksi satuelementti
5) **apupeli**: enintään 10 siirron sarjasiirtoisille, satuelementit sallittuja

Tehtävät julkaistaan lehden ensipainososastossa. Ne on lähetettävä viimeistään 31.12.1999 osoitteeseen Hans Gruber, Schlörstr. 11, D-80634 München tai sähköpostilla gruber@dupsy.uni-muenchen.de. Tuomarit kaikissa ryhmissä Bernd Ellinghoven, Hans Gruber ja Hans Peter Rehm. Kunkin ryhmän 1. palkinto on 50 DM, lisäksi kirjoja ja feenschach-lehden tilauksia.

Lehti on pitkään ollut jäljessä ilmestymisaikataulustaan, mutta nyt se on kolmen juuri ilmestyneen numeron avulla päässyt ajan tasalle.

ST Informal Tourney Award: h#2 1997

2 -SIIRTOISTEN APUMATTIEN VUOSIKILPAILUN 1997 TUOMIO

Tätä tavallisesti erittäin säännöllisesti toimitettua julkaisua ilmestyi vuonna 1997 vain kolme ensipainoksia sisältänyttä lehteä (yksi kaksoisnumero) - pitäähän joka säännölle olla poikkeus. Mutta osallistuneet 35 2a#-tehtävää tarjosivatkin kyllä sitten nautinnollista tutkittavaa apumattien ystäville. Ehkä ainoa moite täytyy kohdistaa tehtävään n:o **1278**, jonka Grimshaw-kiinnitys-päästö -mekanismi on tuttu (P. Moutecidis), ja asemasta voi lisäksi poistaa kolme nappulaa (Kf2 Tf1 Tg3 Lc3 Rd4 se2 g4 - Kf4 De3 Ta2 h6 Lc5 Rd6 Rg5 sb4 e4 [7+9] eikä [7+12]).

Joidenkin tehtävien sijoittumismahdollisuuksia heikensivät esikuvat (**1319**, vrt. U. Heinonen 1983; **1320**, vrt. C.J. Feather 1972 ja **1324**, vrt. T. Linss 1988), vaikka ne itsessään olivatkin viihdyttäviä luomuksia. Erityiskiitos **Hans Gruber**ille edeltäjähausta huipputehtävien osalta, kiitos palstan toimittajalle Kari Valtoselle huolellisista yhteenvedoista ja kiitos kaikille osanottajille, jotka tekivät tämän kilpailun mahdolliseksi.

[Toimituksen huomautus: tuomarin mainitsemien 35 tehtävän lisäksi julkaistiin vuonna 1997 2-siirtoisia apumatteja POK-palstalla ja ennätystehtävien yhteydessä. Tuomari tutki myös ne ja totesi, että ne eivät tasonsa puolesta antaneet aihetta muuttaa tuomiota.]

1. palkinto: 1325 (ST 3-4/1997) Unto Heinonen (FIN) Tehtävä erottui joukosta laatunsa puolesta ja sattumalta myös määrällisesti. Duaalinvälttöefektien juhlaa linjanavauksin ja shakinvältöin kahdessa yhteensointuvassa ratkaisuparissa. Valkean samat siirrot tuottavat erilaista mustan peliä - Ruhlis-teemaa? Vaikka mustan siirroista toistuukin vain Rd6, yhtenevyyttä on silti runsaasti, ja materiaali on hyödynnetty erinomaisesti.

A: 1.d6 Rec6 2.Dd7 Rbxd5# 1.Rd6 Rbc6 2.Te4 Rexd5#. B: 1.Rd6 Rec6 2.e4 Rbxd5# 1.c4 Rbc6 2.Ld6 Rexd5#.

2. palkinto: 1321 (3-4/1997) Michal Dragoun & M. Petras (CZE) Alkuaseman kolmoiskiinnitykset vaihtuvat harmonisesti kaksoiskiinnityksiksi, joista mTe4:n kiinnitys on uudenlainen. Vaikka kiikkulautame-

1. palkinto
Unto Heinonen (FIN)

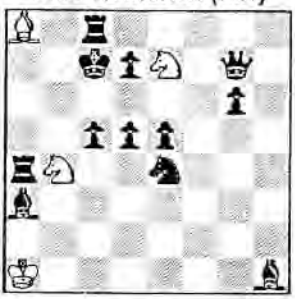

a#2 2.1.1.1 4+12
b) vKa1→g4

2. palkinto
Michal Dragoun & M. Petras (CZE)

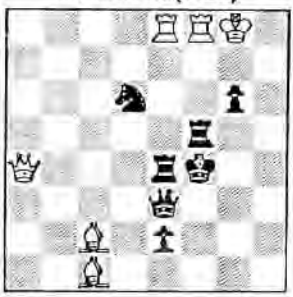

a#2 2.1.1.1 6+7

3. palkinto
Viktor Tshepizhnyi (RUS)

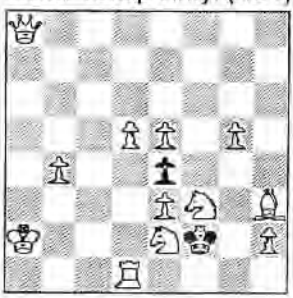

a#2 3.1.1.1 12+2

1. kunniamaininta
Christer Jonsson (SWE)

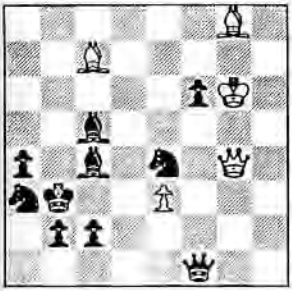

a#2 b) -vse3 5+10

2. kunniamaininta
Mikael Grönroos (FIN)

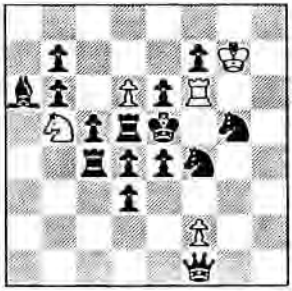

a#2 3.1.1.1 5+15

3. kunniamaininta
Christopher Jones (GBR)

a#2 b) mDb7→g7 7+9

kanismi ehkä onkin tuttu (vrt. T. Garai, 2.p. idee & form 1989: Kg2 Da6 Te4 e8 Lb5 sa3 - Kd3 Te3 Lc4 g1 sd4 d5 [6+6] 2a# 2.1.1.1 1.Txe4 Lxc4+ 2.Ke3 Dh6# 1.Lxb5 Txe3+ 2.Kc4 Tc8#), kokonaisuus tekee tuoreen ja hyvin taloudellisen vaikutelman. 1.Tf6 Lxe3+ 2.Kf5 Dd7# 1.Dd2 Txf5+ 2.Ke3 Da7#.

3. palkinto: 1323 (3-4/1997) Viktor Tshepizhnyi (RUS) MK:n passiiviset lyönnit esiintyvät pareittain kehässä. Vaikka alkusiirtojen lyönnit vaikuttavatkin pakotetuilta (vaihtoehtona vain ms:n siirto), ne eivät ole pelkkiä temposiirtoja vaan harmonisia linjanraivauksia, mikä rikastuttaa sykliikkaa.

1.Kxe2 Te1+ 2.Kxf3 Df8# 1.Kxf3 Lg4+ 2.Kxe3 Da7# 1.Kxe3 Da3+ 2.Kxe2 Td2#.

1. kunniamaininta: 1228 (1/1997) Christer Jonsson (SWE) Alkuaseman kiinnitetystä mLc4:stä tulee ratkaisujen aikana syntyvien naamioitujen kiinnityspatterien avaaja. Toivotaan, ettei tehtävä ole edelletty.

A: 1.Kc3 Dc8 2.Ld3 La5#. B: 1.Kb4 Lf4 2.Lb5 Ld2#.

2. kunniamaininta: 1231 (1/1997) Mikael Grönroos (FIN) Tämä eriväristen nappuloiden paikanvaihtoesitys kuusin teemanappuloin ja kolmin ratkaisuin ilman kaksosia saattaa olla pieni edistysaskel tällä tunnetulla alueella. A. Schönberg (Thema Danicum 1991) esitti mTVR- ja mR/vs-tapaukset paremmin saman mD:n linjoja katkoen. P. ten Catella (Die Schwalbe 1969) oli jopa neljä ratkaisua, tosin yhtä valkeaa nappulaa käytettiin kahdesti. (Lisäesimerkkejä kts. feenschach 110/Dez. 1993 s. 195).

1.Tb4 Ra3 2.Tb5 Rc4# 1.Rh7 Tg6 2.Rf6 Tg5# 1.Rh3 f3 2.Rf2 f4#.

3. kunniamaininta: 1326 (3-4/1997) Christopher Jones (GBR) MD:n läsnäolo laukaisee eriväriurakset. Uhraukset näyttävät tutuilta (vrt. T. Garai, 5.kum. Pat-a-Mat 1992: Kg8 Tg7 Lf7 Rb1 b2 - Kb4 Le6 sc2 c5 d3 [5+5] 2a# b) vRb2→c7 A: 1.La2 Lb3 2.Kxb3 Tb7#. B: 1.Lb3 Lc4 2.Kxc4 Tg4#), mutta sointuvat hyvin yhteen. Sotilaspatteri ei ole itsestäänselvyys, vaikka voikin tosin harmitella sitä, että toinen mateista on kaksoisshakki.

A: 1.Df3 Le4+ 2.Kxe4 d3#. B: 1.Dc3 Ld4 2.Kxd4 dxe3#.

4. kunniamaininta: 1227 (1/1997) Carl-Erik Spåre (FIN) Viisi saman kiinnitetyn sotilaan R-korotusta aina eri matein. Hauska (joku voisi sanoa raskas) jatkuva kaksostenmuodostus. Strategia ei luotaa suuria syvyyksiä, mitä tällaisissa ennätysluonteisissa korotussaavutuksissa ei ehkä voi välttää.

A: 1.Td6 c8R 2.Kc4 Rb6#. B: 1.Lxc6 Df5+ 2.Kd6 c8R#. C: 1.Ke5 cxd8R 2.Lf4 De6#. D: 1.Ke6 Dg5 2.Td6 cxd8R#. E: 1.Tf4 c8R 2.Kxc6 Dd6#.

1. mainita: 1271 (2/1997) David Shire (GBR) Alkuasemapatterin vaihtumista ja naamioitujen kiinnitysten luontia. Taloudellisuus on hyvä.

4. kunniamaininta
Carl-Erik Spåre (FIN)

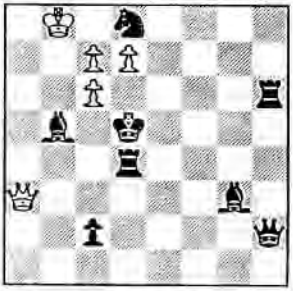

a#2 b) vDa3→f8 5+8
c) & Df8→h6 d) & Dh6→c1
e) & Dc1→a3

1.Dd6 Tc8 2.Kc5 Lb6# 1.Ke4 Lb7 2.De3 Rf6#.

2. maininta: 1327 (3-4/1997) Tode Ilievski (MAK) Valkeat uhraukset. Harmi, että musta katkoo eri tornien linjoja ja että uhraukset eivät ole kovin homogeenisia. Vähempi symmetriakaan ei olisi pahitteeksi.

1.Lb6 Tc4 2.Kxc4 Da6#. 1.Lf6 Le4+ 2.Kxe4 Dh7#.

3. maininta: 1274 (2/1997) Nikolai Budkov, Gennadi Kukin & Vladislav Nefjodov (RUS) Valkean patterinappuloiden roolinvaihto yllättävin matein.

Tuomio on avoin 31.8.1999 asti, johon mennessä vastalauseet on lähetettävä osoitteella: Kari Valtonen, Kuninkaank 39 A 7, 33200 Tampere.

1. maininta
David Shire (GBR)

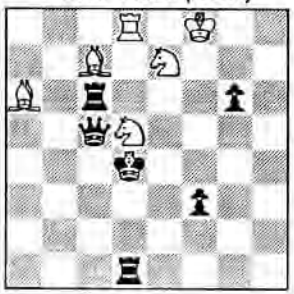

a#2 2.1.1.1 6+6

1.Kh5 Lf7 2.Rh4 g4# 1.Tg4 Lf1 2.Lh5 g3#.

4. maininta: 1230 (1/1997) Nikolai Vasjutshko (UKR) Roolinvaihtotematiikaltaan rikas, mutta toteutukseltaan raskas.

A: 1.Df5 Txc5 2.Kxc5 Re4#. B: 1.Td5 Rxf3 2.Kxf3 Tf8#.

Van Nuys, California
1.9. 1998
Toma Garai
FIDE:n KvTT

(suom. KVa)

2. maininta
Tode Ilievski (MAK)

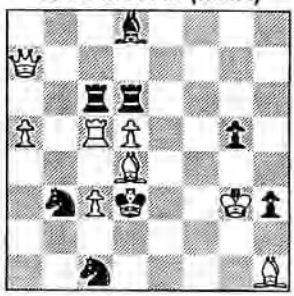

a#2 2.1.1.1 8+8

3. maininta
Nikolai Budkov,
Gennadi Kukin &
Vladislav Nefjodov (RUS)

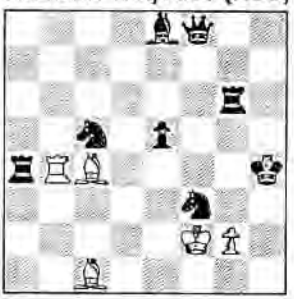

a#2 2.1.1.1 5+8

4. maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)

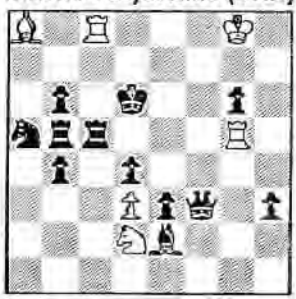

a#2 b) mKd6→f2 6+12

Ensipainokset

Originals

Mattitehtävät / *Direct mates*
Jukka Tuovinen
Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI
Puh/*Tel.*: 040 590 6609
e-mail:tuovinenj@hotmail.com

Vähäisen tarjonnan vuoksi on mattitehtäväpalsta tällä kertaa tavallista suppeampi. Koska lehti tänä vuonna tullee ilmestymään tiheämmin kuin viime vuonna, on ensipainosten tarve myös suurempi. Mikäli laatijalla on mahdollisuus tarkistaa tehtävänsä tietokoneella, on se toivottavaa tehdä, sillä useat viime aikoina saamistani tehtävistä ovat osoittautuneet virheellisiksi.

Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisut postiin 7 viikon kuluessa lehden ilmestymisestä.

MATTITEHTÄVIEN RATKAISUT ST 5-6/98

1559. Backe Tehtävässä on kuviovirhe. Korrekti muoto on julkaistu ST 1/99:n mattitehtäväpalstalla.
1560. Väisänen 1.Rf3/Rg2? Lxg5/Lxe4! 1.Rg6! (2.Lf5#) Lxg5 2.Rf4#. Good tries and key by the knight of the white half-battery (EP).
1561. Groeneveld 1. Rb4! (2.Rxd5#)Rd5-/Rdc3/Lb3/Rec3/Ref6/Td3/fxg4 2.Lxe5/De3/Df3/Dg3/Df5/Rd3/De4#. Four excellent WQ-mates after the interceptions to the BRs by the BSs and BB (EP).
1562. Kauppinen 1.Le4? Le6! (2.Rg3 sp?? fxg3? 3.Lf5# mutta 2.-La2+. 1.Rg3! sp. 2.Le4 (3.Ld5#) Le6 3.Lf5# (1.-Lf5/Lfxf3 2.Lxf5/gxf3). Waiting key followed of a play of classical style (EP).
1563. Roche 1.Ke6! sp. Rxb3/Rxc2 2.Dxb3/Dxc2 RxL 3.Dxd3/Dc4# 1.-Kxe4 2.Dxc3. One WQ-modelmate is only interesting in this problem (EP).
1564. Fomichev 1.Lxe5+? Lxe5! 1.Texe4+? Dxe4! 1.fxe7! (2.Re6+ dxe6/fxe6 3.Dd2/Df8#) d6 2.Lxe5+ dxe5 3.Dd2# 1.-d5 2.Texe4+dxe4 3.Dd2# 1.-Ld6 2.Rg6+ fxg6 3.Df8# 1.-Dc4/Dc3+/Dd5 2.Txc4/Lxc3/Lc1+. Asema on laillinen (TS). Sillä hilkulla ratkeaminen, kun lyöntisiirtoa ei ensiksi tule haettua (PV). Splendid work after a nice key with triple threat and beautiful white sacrificial continuations after the focal black defences (EP).
1565. Heiskanen 1.Lb7! Lb5 2.Ta1+ La4/Kb4 3.Ta2/La6 1.-Lxc6+ 2.Txc6 Kb5 3.Tb6+. Use employments of fastenings 4 different mates, danger of stalemate (laatija). Kyllä tähänkin aikaa hupeni (PV).
1566. Petrasinovic 1.Td6! Kf5 2.Tf6 Kg5 3.f3 Kh4/5 4.Lf4, 2.-Kg4 3.Lf4 Kh4/5 4.f3 2.-Ke4 3.Rd6+ cxd6 4.c7+, 1.-cxd6 2.Rxd6 Kd5 3.c7 Ke6 4.c8D+.
1567. Louridas 1 Kf1! h3 2.Ke2 h2 3.Dg5+ Kh3 4.Kf2 h1R+ 5.Kf3.

Lopputehtävät / *Studies*
Joose Norri
Meritullinkatu 7 A 13, 00170 HELSINKI
Puh/*Tel.*: (09) 6222 961

Ensipainoksista:

Maricicin tehtävässä houkutuksen 1.e8D pitäisi kumoutua siihen, että materiaali D vs. 2L on usein tasapeli, jos puolustus saa linnoituksen kuntoon. Yksi perusasema on Kg4 Dd2 - Kg7 Lf6 Lg6. Luonnollisesti on vain hyödyllistä, jos lisäksi on sotilas tai pari apuna. Kertokaa ihmeessä, jos musta mielestänne ei pääse sellaiseen asemaan.

Heiskasen tehtävän kuvioasemasta kokenut niekka haistanee joitain ratkaisussa tapahtuvia siirtoja...

1642. Jaakko Räisänen
Riihimäki

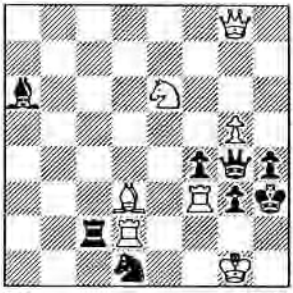

2# 7+8

1643. Petrasin Petra-
sinovic, Belgrad - YU

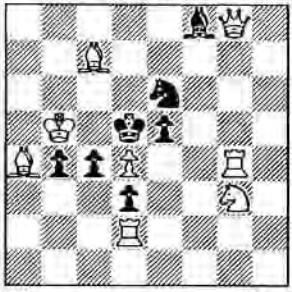

2# 8+7

1644. Vasily Djatshuk
Zaparkatska obl. - UKR

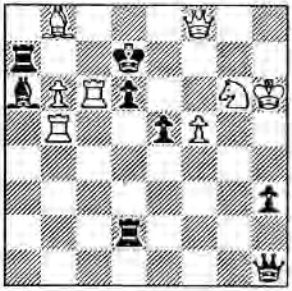

2# ehh 8+8

1645. Efren Petite
Oviedo - ESP

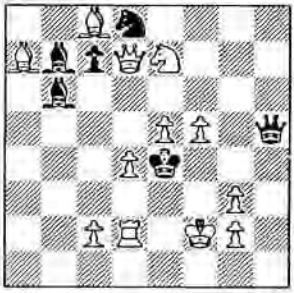

2# e 12+6

1646. Jaakko Räisänen
Riihimäki

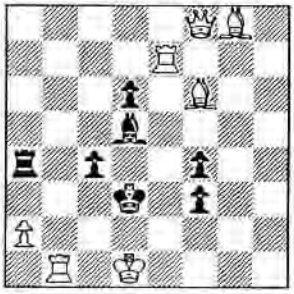

3# 7+7

1647. Efren Petite
Oviedo - ESP

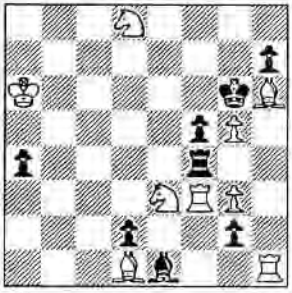

3# 9+8

1648. Christer Jonsson
Skärholmen - SWE

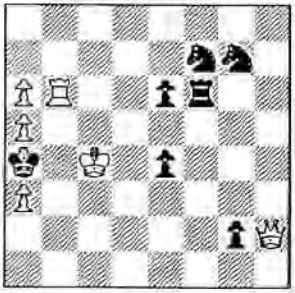

4# 6+7

1649. Zlatko Maricic
Zagreb - CRO

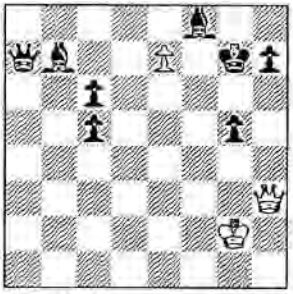

Voitto(+) 3+8

1650. Reino Heiskanen
Tervalampi

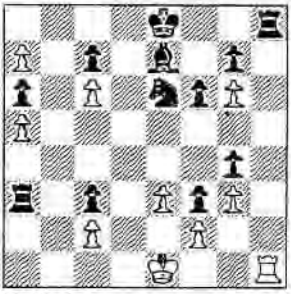

Voitto(+) 10+12

Huom! Suorissa maleissa (n#) ja itsemateissa (#n) kuvion alla oleva h tarkoittaa temaattista houkutusta, e taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

Note! In direct mates (n#) and selfmates (#n) h under a diagram means a thematic try, while e means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay)

1651. Tode Ilievski
Ohrid - MAK

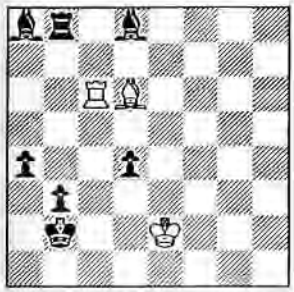

a#2 2.1.1.1 3+7

1652. Gennadi Kukin & Kari Valtonen
Rjazan - RUS / Tampere

a#2 2.1.1.1 5+6

1653. Aleksander Pankratjev
Tshegdonym - RUS

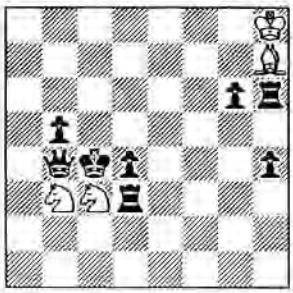

a#2 b) vTh7 4+8

1654. György M. Frantzov & Vito Rallo
Varna - BUL / Trapani - ITA

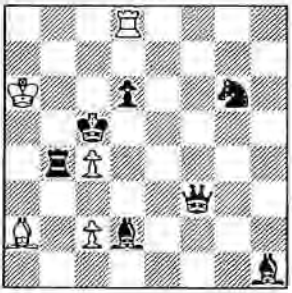

a#2 5+7
b) vLd8 c) vTd8->b1

1655. Krzysztof Drazkowski
Wloclawek - POL

a#2 2.1.1.1 4+10

1656. Espen Backe Holmestrand - NOR

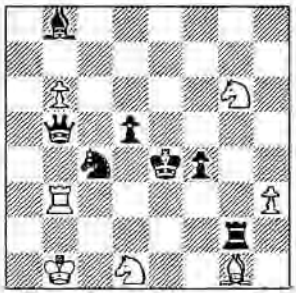

a#2 4.1.1.1 7+7

1657. Christer Jonsson
Skärholmen - SWE

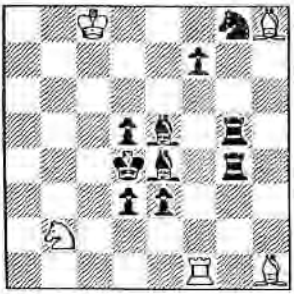

a#2 5+10
b) mKd4 <-> msd5

1658. Efren Petite
Oviedo - ESP

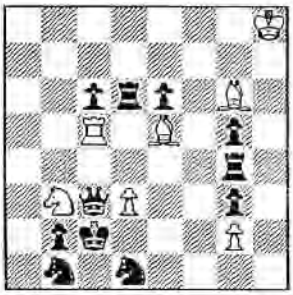

a#2 7+11
b) -vLe5 & +vTg7

1659. Vladimir Golubenko
Novgorod - RUS

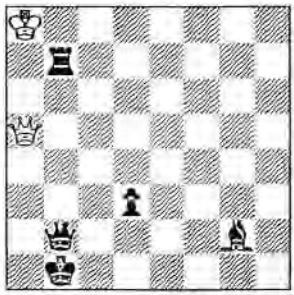

a#3 b) mKb1->f7 2+5
c) mKb1->h2
d) vDa5->a4

1660. Hannu Sokka
Turku

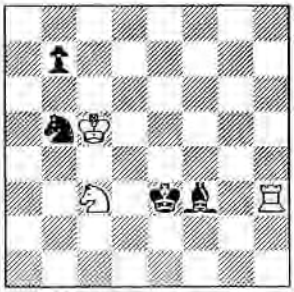

a#3 3.1.1.1.1.1 3+4

1661. Unto Heinonen
Helsinki

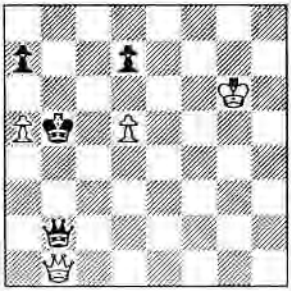

a#3 2.1.1.1.1.1 4+4

1662. Nikolai Zujev
Klaipeda - LIT

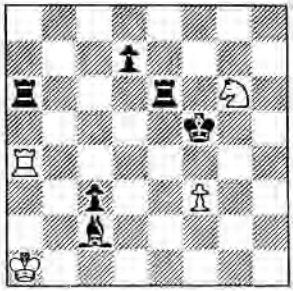

a#3 2.1.1.1.1.1 4+6

1663. Temur Tshketiani
Vachnadtsiani - GEO

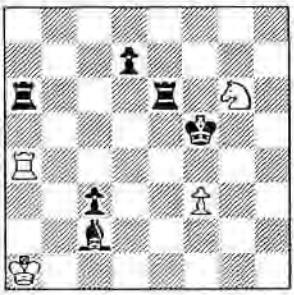

a#3 0-asema 6+12
a) vKc8->a7 b) vKc8->f8
c) vsb5->g3

1664. Boris B. Shorohov
Moskova - RUS

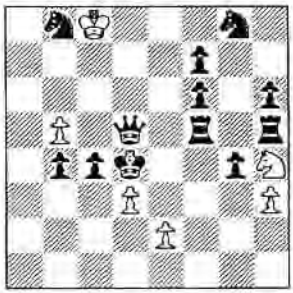

a#3 2.1.1.1.1.1 7+13

1665. Marko Ylijoki
Lahti

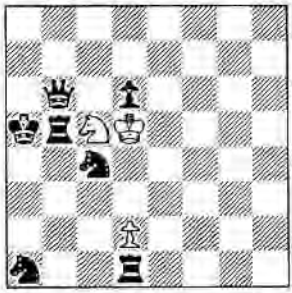

a#4 2.1.1 3+7

1666. Miroslav Henrych
Slaný - CZH

a#4 b) -mLb2 4+6

1667. Unto Heinonen
Helsinki

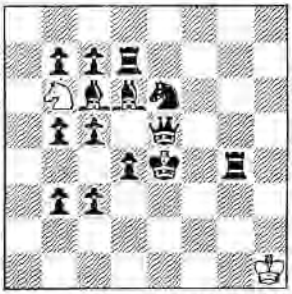

a#4 b) mRe6->d3 2+14

1668. Hannu Sokka
Turku

a#6 2.1.1 2+11

1669. Jevgeni Fomitshev
Shatki - RUS

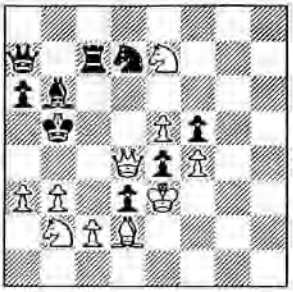

i#2 e 10+9

1670. Vukota Nikoletic
Pristina - YU

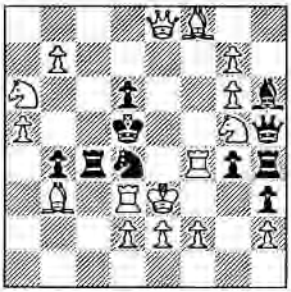

i#3 16+10

1671. Harri Hurme, Espoo
Omistus Eero
Saarenheimo 80 v.

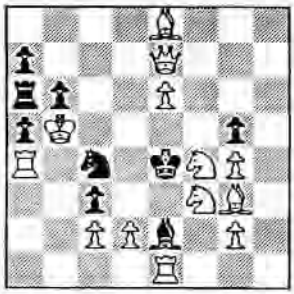

i#3* 13+9

1672. Vukota Nikoletic
Pristina - YU

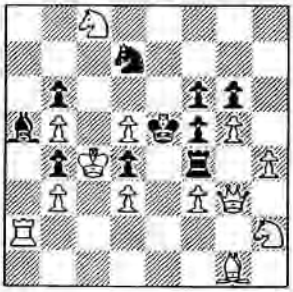

i#5 13+9

1673. Reino Heiskanen
Tervalampi

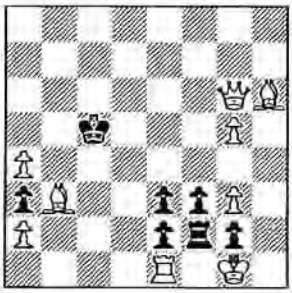

i#9 9+7

1674. Reino Heiskanen
Tervalampi

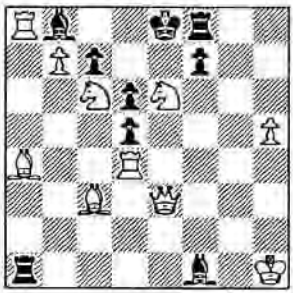

i#9 10+9

1675. Andrej Dikusarov
Novosibirsk - RUS

i#11 8+9

1676. Unto Heinonen
Helsinki

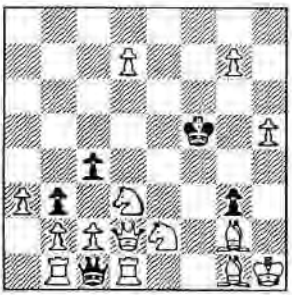

i#3 max 14+5

1677. Leonid Makaronez
Haifa - ISR

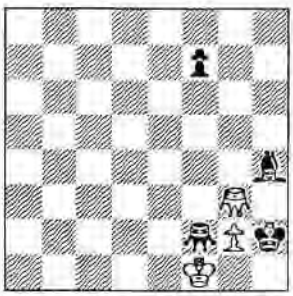

a#6 heinäsirkat 3+4

1678. Michel Caillaud
Chatenay-Malabry - FRA

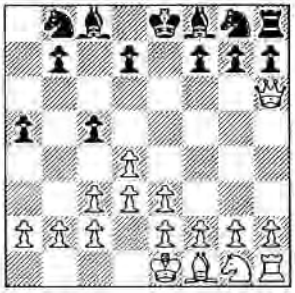

johtopeli 16+13
9½ siirrossa,arvonalennus

1679. Unto Heinonen
Helsinki
omistus Michel Caillaud

johtopeli 14+12
20½ siirrossa

1680. Juha Saukkola
Helsinki

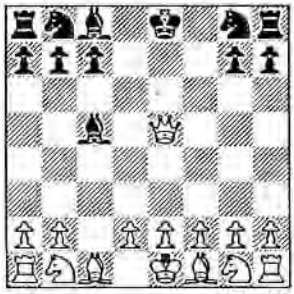

johtopeli 15+12
7½ siirrossa, AntiKöko

1681. Olli Heimo
Helsinki

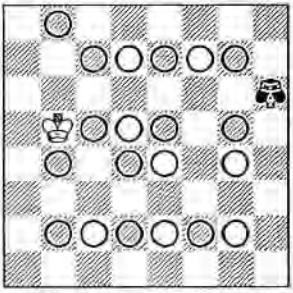

katso teksti 1+0+20

1682. Erich Bartel
Augsburg - DEU

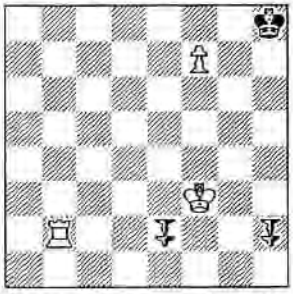

1v->sa=3 2.1.. 3+1+2n
neutraalit berolinat

1683. Hubert Gockel
Metzingen - DEU

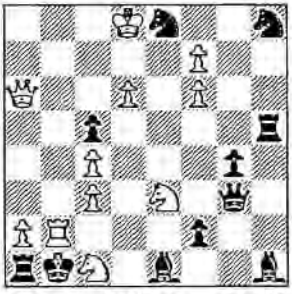

2# Antikirke 11+11

1684. Janusz Skrzek
Lipsko - POL

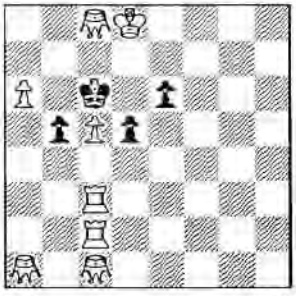

2# 8+4
hyppykuninkaat &
heinäsirkat

k1555. Unto Heinonen
Helsinki

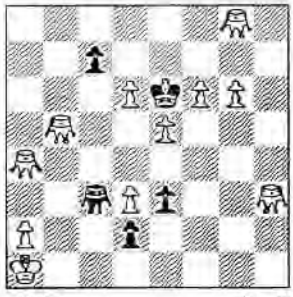

si#16 11+5
madrasi+kirke, heinäsirkat

Omistustehtävät 80-v. Eero Saarenheimolle sivulla 67 ovat myös ensipainoksia!

LOPPUTEHTÄVIEN RATKAISUT ST 5-6/1998

1568. Jarmonov Valkealla ongelmia materiaaliedustaan huolimatta, sillä kuningas on melkein matissa, eikä 1.Lb6 Rc7+ 2.Ka7 Rb5+ auta. Koska myös 1.Rd6+ Txd6! 2.cxd6 Dd5X häviää, pitää pohjustaa pelaamalla 1.Tf8! Dxf8 2.Rd6+. Nyt 2.-Rxd6 3.cxd6 Txd6 4.Lb8 on tasapeli, koska syntyvässä T vs. L asemassa lähetti on oikein sijoittunut. Tosin musta voi pelata 4.-De8, jolloin torninlyönnit häviävät, mutta 5.Dh3+ Td7 6.Dc3+ Kd8 7.Df6+ jne. pitää. 2.-Txd6 3.cxd6 Rc7+ 4.dxc7 Dxa3 patti; 4.-Dg8 5.Da2!; 4.-De8 5.Da4! De6/g6 6.Da6+. (6p)

1569. Heiskanen Valkean tulee pitää musta kuningas vankilassaan eikä suora yritys eliminoida c-sotilas 1.Tf3? Te8+ 2.Kd1 c2+ 3.Lxc2 (3.Kd2 Te2+) Rxc2 4.Kxc2 Te2+ (laatija; 4.-Td8 ja sotilas pois tuntuu yksinkertaisemmalta) toimi. 1.d7 c2 1.-Rc4 2.Tf3 ja musta saa olla tarkkana, ettei häviä (2.-c2 3.Lxc2 Rd2 4.Kxd2 Td8 5.Lf5 Txd7+). 1.-Tb8 2.Tf3 c2 3.Kd2 Tb1 4.Lxc2. 2.Lxc2 Rxc2 3.d8D Tässä ei ole ah niin yleistä korotusduaalia: 3.d8T? Rd4+! 4.Txd4 Te8+ 5.Kf3 Tf8+. 3.-Txd8 4.Txg2+ K tai Lxg2 patti.

Apumatit / Helpmates
Marko Ylijoki
Vuoksenkatu 8 B 32, 15100 LAHTI
e-mail: puricus@kolumbus.fi

Kaksosia

Silmäillessäni tämänkertaista apumattitarjontaa, huomasin että mattiasemien toistot ovat tällä erää ainakin osaltaan tehtäviä yhdistävänä tekijänä. Jokainen toistuva elementtihän on tavallaan kaksonen. Mutta tehtäväshakissa kaksonen ymmärretään tietysti asemamuutokseksi, ja siksi onkin syytä termien sekaantumisen välttämiseksi puhua asioiden oikeilla nimillä.

Asemamuutokset ovat nykyaikana aivan tavallisia kaikissa shakkitehtävissä. Tietysti joku saattaa katsoa nenänvarttaan pitkin itsemattia, jossa on liuta kaksosia, mutta apumateissa ne ovat jo enemmänkin sääntö kuin poikkeus.

Asemamuutoksia voidaan tehdä hyvinkin eri tavoin. Kuten yleensä kaikessa, myös tässäkin asiassa kannattaa niin laatijoiden, ratkaisijoiden, tuomareiden kuin toimittajienkin välttää liiallista kaavoihin kangistumista. Olenkin oppinut katsomaan melko suopeasti vapaamielisimpiä kaksostenmuodostajia, jotka saattavat turvautua kahden (jopa useammankin) nappulan paikan vaihtamiseen siirryttäessä muodosta toiseen. Niissä tapauksissa, joissa käännetään lautaa ja vielä vaihdetaan parin nappulan paikkaa, saattaa - ja b-muodon asemamuutos olla jo päätä huimaava.

Minulla on sellainen käsitys, että yleisesti asemamuutos hyväksytään, jos se on vain yksi muutos. Mutta näinhän ei ole asian laita esimerkiksi jatkuvissa kaksosissa, joissa viimeisen muodon alkuasema saattaa olla jo aivan eri tehtävää alkuperäisen alkuaseman kanssa verrattaessa. Nyt onkin, teillä lukijat, oiva tilaisuus kertoa omia mielipiteitänne kaksosista ja niiden muodostamisesta. Olkoon se tämänkertaisen bonuskilpailun aiheena. Bonuspisteitä ropisee kaikista asiaan kuuluvista mielipiteistä, joten vähäiselläkin kommentilla voi osallistua. Ja kertokaapa samalla mielipiteitä nolla-asemaisista tehtävistä. Vaikkapa siitä, voisiko kaksi muutosta korvata nolla-asemalla silloin kun se on mahdollista (kts. tehtävät 8, 13 sekä myöskin 1573 ST 5-6/98:sta).

Teknisinä huomautuksina: 1653: valkea lähetti h7 muuttuu b-asemassa valkeaksi torniksi, **1654:** tässä vT on b:ssä vL, ja c:ssä jälleen torni, joka on siirtynyt b1:een, **1657:** b:hen kahden nappulan paikanvaihto, **1658:** kaksi muutosta, **1663:** ns. 0-asema, eli ei ratkaisua kuvioasemaan, vaan muutokset tehdään siihen, **1666:** b:ssä mL poistetaan kokonaan laudalta.

Ratkaisut postiin viimeistään seitsemän viikon kuluttua lehden ilmestymisestä!

Foreign solvers have eight weeks time for solving from the day of the publication given on the front page.

APUMATTIEN RATKAISUT ST 5-6/98

Bonustehtävään tuli tällä kertaa pari vastausta, joista kumpaakaan ei voitane pitää oikeana. Toisessa vastauksessa vastaaja kyllä esitti mielenkiintoisen ajatuksen: "Jokaisen tehtävässä tehdyn siirron jälkeen laudalla on erilainen, uusi yleisasema. Siirtoja on tehty yhteensä 132, mutta 1571:ssä on a ja b-muodossa sama alkusiirto, joten vähennetään yksi asema. Mattiasemat sisältyvät lukuun 131. Jos/kun 12 alkuasemaa otetaan lukuun saadaan vastaukseksi 143 shakkitehtäväasemaa" (YH). Mutta en kuitenkaan voi yhtyä tähän, sillä shakkitehtävään sisältyy aina jokin vaatimus (apumatissa vaikkapa h#2), johon tulee kiinnittää huomiota bonustehtävää ratkaistessa. Mikä on sitten oikea vastaus ja sen tulkinta?

Tehtäviä oli 12, joissa oli 26 mattiin päättyvää yleisasemaa (ratkaisijoille vain 25, koska olin unohtanut tehtävästä 1570 kahta ratkaisua tarkoittavan 2.1 1.1:n pois). Kuitenkaan mattiasemien lukumäärällä ei ollut tehtävää ratkaistessa merkitystä. Sitä vastoin muodonmuutoksilla oli, nekin ovat osa tehtävän vaatimusta. Tehtäväkohtaisesti ratkaisu kulkee: 1570:ssä 1 asema, 1571:ssä 3, 1572:ssa 1, 1573:ssa 3, 1574:ssä 2, 1575:ssä 1, 1576:ssa 1, 1577:ssä 2, 1578:ssa 1, 1579:ssä 1, 1580:ssä 1, 1581:ssä 2, siis 19 shakkitehtäväasemaa. Onkohan jollakulla vielä erilainen vastaus?

1570. Barsukov *1.- Rc8 2. Ka6 Txa7# *1.- Rd7 2. Kxa8 Lc6# 1. Ka6 Rd5 2. Ka5 Txa7# 1. Lb8 Rc8 2. Kxa8 Lc6# Ilmeinen jäänne Pietarin kongressin laadintakilpailusta (JoPa). Wonderful aristocratic miniature, but the play is unconvincing with a real play identical to set (EP). Kuvion alta jäi siis 2.1.1.1 pois. Kummallista, ettei kukaan ratkaisija ilmoittanut "sivuratkaisusta" (MY).

1571. Larsen a) 1. Kd5 Txf4 2. Rf5 Te5# b) 1. Kd5 Tfe3 2. Tc5 Txd6# c) 1. Re4 Tc3 2. Ld5 Le5#. Excellent white unpins followed of model mates (EP). Mahdollisen ekonomisoinnin kannalta mielenkiintoinen tapaus, jossa helpostimenevät puurot ja vellit sekaisin. Voidaan perustellusti väittää, että yksinkertainen poisto –mLa3 taloudellistaa tehtävää ja vieläpä parantaa tematiikkaa: b-muodon siirrosta 2.Tc5 tulee yksipäämääreinen. Tässä katsannossa mLa3 on tarpeeton ja pitää ehdottomasti poistaa. Kokonaisuutta tarkasteltaessa näyttää kuitenkin, että laatija on halunnut yhtenäiset katkosiirrot 2.Rf5/Tc5/Ld5 ja lisännyt laudalle tarkoituksellisesti vesselin (engl. weasel) mLa3. Tällaisessa tapauksessa lähettiä ei saa tietenkään poistaa. Mitä taas vesselin lisäämiseen tulee, jokainen voi muodostaa oman mielipiteensä, kuten jo oppi-isä Feather toteaa (TM). ST.n kevätpäivillä Jorma Paavilainen otti puheeksi vesselin käytön apumatissa ja mikäli en ihan väärin muista suuri osa paikalla olleista ei pitänyt vesseleiden käytöstä sillä perusteella, että nappula on turha ja se pitää poistaa laudalta. Kuitenkin esimerkiksi tässä tehtävässä La3:lla on selkeä funktio. Yhtä hyvinhän voitaisiin lähteä ajatuksesta, että kaikki nappulat ovat turhia. Toivottavasti kuitenkin kuulemme muitakin mielipiteitä (MY).

1572. Ilievski 1. Kd4 Txf5 2. Te6 Td5# 1. Ke6 Lxe4 2. Rd4 Ld5#. Careful arrangement of white manoeuvres of annihilation with black interceptions and model mates (EP). Musta D häiritsee olemassaolollaan ainakin minua, joten mahdollisia ekonomisointeja: I) –mTd1 & mDh7->d1. Tällöin häviäisi estetiikka, jossa laidoilla on temaattiset vTL+mTL, II) msc4<->mRd6 & -mse3 & mDh7->e3. Puhtaasti nappuloilla mitattuna säästyy yksi nappula, mutta mD:n rooli kiusaa vieläkin, III) Siksi päätyisin itse luultavasti seuraavaan mahdollisuuteen: msc4<->mRd6 & -mDh7 & +msg4. Nappulaluku ennallaan, jolloin ekonomiahyödyksi jää mD:n korvaaminen sotilaalla (TM). Kiitokset Tepolle perusteellisista taloudellisuuspohdinnoista. Näistä on laatijoille lähtenyt tiedot, joten saanemme kuulla tuonnempana asiasta lisää. Joitakin pluspisteitä tästä työstä lisätään Tepon kokonaissaldoon (MY).

1573. Kopajev a) 1. Da2 Tb5+ 2. Dd5+ Ld4# b) 1. Df1 Lg3+ 2. Df4+ Te3#. Kelpo aatos, 0-muodosta pitäisi päästä eroon (JoPa). Remarkable strategy with black self-pins arranged with opening lines and cross-check mates. It´s a same the use of the zeroposition (EP). Mustan mummon päärooli yllätti. Vaikea (PV). Puskan takaa shakille, "mut haitanneeko toi mittää" (HS). Kolmet

peräkkäiset shakit (OV). Ristishakkeja, hyvä (YH). Luultavasti 0-asemasta pääsisi eroon hionnalla, mutta myös tässä tehtävässä sillä kompromissilla, johon Efren Petite on tämän numeron ensipainoksessa tyytynyt (MY).

1574. (Tshketiani) a) 1. Rc5 Da2 2. Lg3 Dg8# b) 1. Ld5 Dxc2 2. Lb8 Dc8#. Delightful black play of interceptions to the bRa5 for avoid the checks to wK to bB-play, achieved with interceptions to his bRg1 and bQ permitting the wQ-model mates with bN-pinned (EP). Näytti vaikeammalta kuin oli (AH).

1575. (Smirnov) 1. Td2 Te1 2. Tc2 Lc1 3. Td4 Te3# 1. Ke4 Lf4 2. T1d4 Te1+ 3. Kd5 Te5#. Miniature with refiner model mates (EP). Vaikea, vähillä ja raskailla nappuloilla (PV). Upeat ihannematit. Lisäpointtina T/L-paikanvaihto (tosin vain toisessa ratkaisussa) (HS). Impressive (LV).

1576. (Pankratjev & Müller) 1. Lf4 Rf3 2. Kf5 Ka7 3. Re4 Red4# 1. Tf5 Rg5+ 2. Kf4 Kc6 3. e5 Rde6#. Ansiokasta harmoniaa (JoPa). Beautiful play of white unpins by the own wK, and model mates by each one of the wNNs (EP). Ihmeellisesti pähkäilin 1. Tf5-ratkaisussa, vaikka logiikka oli selvästi nähtävissä (PV). Toimii ihan kivasti, mutta koneisto tuntuu vaarallisen tutulta (HS). Mukava (YH). Hard to solve (LV).

1577. (Pankratjev & Müller) a) 1. Dd6 Lh7 2. Le7 Kc1 3. f6 Lg8# b) 1. Rg6 Rh6 2. Kf6 Kd1 3. De6 Rg8#. Se häiritsee, että a:ssa m poistaa vK:n temporuudun c1 suojauksen, toisessa ratkaisussa vastaavaa ei tapahdu (JoPa). Helppo. Lienee kuitenkin vaikea laatia (PV). Paluut (YH). High standard (LV).

1578. (Backe) 1. Ke2 Kb1 2. Kd1 Ta1 3. De2 Ka2# 1. Lh7 Th8 2. Lg8 Th1 3. Kg2 Ld5#. Omaperäinen idea, raskas toteutus (JoPa). Lovely wR-play visiting four corners of board, and white battery mate in a with the bN-pinned (EP). Pari nättiä kaksoisveräjää (PV). Onneksi sentään heilahdukset yhdistää (HS). The touch of a Master (LV).

1579. (Henrych) 1.- Te4+ 2. Kd5 Tg4+ 3. Ke6 Lh3 4. Dd5 Tg6# 1.- Lf1 2. Tc5 Ke7 3. Tc3 Kd6 4. Kc4 Te4#. sh7 on piristävä (vaikkakin tarpeellinen) kauneuspilkku (HS). A lot of time (LV).

1580. (Garai) 1. g1L Rc2 2. a1L Rxe3 3. Le5 Rg2 4. Lgd4 Lc6#. Hupaisa L-R-esitys (OV). New and elegant (LV).

1581. (Lindberger) a) 1. La7 Lb6 2. Kd6 Lg1 3. Kc7 Lh2 4. Kb8 Tg8# b) 1. Kd6 Lxf2 2. Kc7 Ta3 3. Kb8 Lg3 4. Ka8 Txa6# Hyvin vaatimaton (JoPa). Olen totaalisesti ulkona tämän kanssa (PV). B-muoto ei riittävän erilainen (tai analoginen) (HS). More problems please by this author (LV).

Ratkaisijoiden kommentteja on erityisen kiva lukea ehkä senkin vuoksi, kuinka erilaisia ne voivat olla. Joku tykkää jostakin tehtävästä, jonka toinen taas murjoo moukarilla maan rakoon. Vaikka ette tehtävien ratkaisuja lähettäisikään, niin kommentoikaa kuitenkin! Loppuun vielä pari yleisarviota:

Kiitos hienoista tehtävistä, jotka olivat keskimäärin helpommasta päästä. Tosin viimeinen oli vaikea, kun ei löytynyt mattiasemaa (PV). Kympin tehtävä 1580 (Garai). Hyvä arvosana tehtävälle 1572 (Ilievski), lähes sama tehtäville 1571 (Larsen) ja 1574 (Tshketiani) (JoPi).

Toma Garai ilmoittaa hyväksyvänsä Jorma Paavilaisen ehdottaman ekonomisoinnin (ST 1/1999) tehtäväänsä no. 1538.

Itsematit, satushakki ja
matemaattiset shakkitehtävät
Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems
Juha Saukkola
Poutamäentie 5 B 23, 00360 Helsinki
e-mail. Juha_Saukkola@hotmail.com

Tervetuloa taas vaihteeksi satutehtävien ja erityisesti itsemattien pariin. Itsematteja on kerralla peräti 7 kappaletta ja lisäksi vielä Unton maksimummeri, jossa pisinsiirtoisuus koskee perinteisesti vain mustaa.

Arvonalennus (degradierung) tarkoittaa sitä, että kun upseeri (ei kuningas) saapuu omanväristensä sotilaiden lähtöriville se muuttuu sotilaaksi.

AntiKökossa nappula ei saa siirtyä ruudulle, jonka ympäristöruuduissa on nappula. Tehtäväni idea piilee loppuasemassa.

Olli Heimon tehtävä on ennätysasema

tehtävään 1558 (ST 3-4/98). Valkean kuninkaan tulee kulkea ruudusta b5 ruutuun h6 käymällä välillä kaikissa vapaissa ruuduissa tasan kerran (b5:ssä ja h6:ssa ei saa matkalla käydä).

Erich Bartelin tehtävässä valkea siirtää avustavasti ensin kerran ja musta sarjassa kolme siirtoa ja lopuksi valkea tekee yhdellä siirrolla patin. Apupatin siirtojärjestys on siis VMMMV=, Berolina-sotilaat siirtyvät lyödessään suoraan eteenpäin ja muulloin vinottain eli ovat tavallisten sotilaiden horisontaali-vertikaali-muunnoksia.

Muut ehdot on määritelty aiemmin useita kertoja. Unton korjaukseen löytyy ratkaisu ST 3-4:n ratkaisujen joukosta. Luulen, että harvalla riittää enää intoa tehtävän käryttämiseen. Suosittelen kuitenkin ratkojille kärytysyrityksiä, sillä houkuttelevia mahdollisuuksia on useita, mutta siirrot loppunevat aina kesken.

Ratkaisuja voi lähettää seuraavan lehden ilmestymiseen asti.

ITSEMATTIEN JA SATUSHAKKI-TEHTÄVIEN RATKAISUT ST 3-4/98

1544 Heiskanen 1. d4+ Kd5 2. Rg5 Kc6 3. Tf7 Kd5 4. Tf1 Kc6 5. Ke1 Kd5 6. Ld1 Kc6 7. Rxb4+ 1 - Kc6 2. Tf7 Kd5 3. Rg5 Kc6 4. Ke1 Kd5 5. Kf1 Kc6 6. Le1 Kd5 7. Lxb5+ Kaksi analogista muunnelmaa. Sääli, että kummassakin jää yksi upseeri toimettomaksi (OH).

***1545 Kalinitshenko** tekijänratkaisu: 1. Td6! a5 2. b5 e4 3. Dg5 a4 4. f8R e2 5. Dc1 e3 6. Re6 dxe 7. h7 e5 8. h8L e4 9. Tc6 bxc 10. Lc3 cxb 11. b4 axb3 ep# Tekijän houkutukseksi tarkoittama 1. Dd6 kuitenkin käryttää tehtävän seuraavasti (mm. OH ja MH): 1. Dd6 a5 2. a4 e2 3. Tb1 e4 4. f8L e3 5. Lg7 axb4 6. Dd5+ b3+ 7. Kc1 d6 8. Ld4 dxc5 9. Dc4 cxd4 10. a5 d3 11. h7

***1546 Moutecidis** OH käytti tehtävän vieläkin, vaikka olin laittanut vaatimuksen vahingossa 7 siirtoa liian lyhyeksi! Esitän vain kärytyksen, koska laatija halunnee korjata tehtävänsä. Usea ratkaisija löysi esipelin 1. - Ke5 2. Dd6+ 3. Rg7+ RxR# Ollin dualistinen SR: 1. Th7 Ke5 2. Te7 Kf5 3. Kh6/Td4 Ke5 4. Td4/Kh6 Kf5 5. Td3 Ke4! 6. Dd5+ Kf4 7. Dxe6 cxd3 8. De3+ Kf5 9. Df2+ Tf4 10. Rd6+ Kf6 11. Dh4+

1547 Smotrov 1. Dxh3+? Ke5! 1. Re7+! Kf4 2. Rg6+ Kf5 3. Rh4+ Kf4 4. Dd4+ Kg3 5. Re4+ Kf4 6. Rg5+ Kg3 7. Dg4+ Kf2 8. Df3+ Kg1 9. Dd1+ Kf2 10. Lb6+ Kg3 11. Dd3+ Kf4 12. Dd4+ Kg3 13. Dc3+ Kf4 14. Le3+ Kg3 15. Ld4+! Kf4 16. Rg6+ Kf5 17. Re7+ Kf4 18. Re6+ Ke4 19. Rc5+ Kf4 20. Rd5+ Kf5 21. Dxh3+ Txh3#

1548 Smotrov 1. Ad7+? Axd7+ 2. Kb1(b2) 1. Df5+! K- 2. Tg6+ Kh7 3. Hg7+ Kg8 4. Ad2+ Kh7 5. Tg4+ Kh6 6. De6+ K-7. Af6+ Kh6 8. Axb4+! K- 9. Af6+ Kh6 10. Ad2+ K- 11. Df5+ Kh6 12. Tg6+ Kh7 13. Af3+ Kg8 14. Hg5+ Kh7 15. Te6+ K- 16. Dg6+ Kf8 17. Ad7+ Axd7# Smotrov-teema (OH).

***1549 Grigorjan** tekijänratkaisu: 1. Lg1 Txg1 2. Ta1 Lxa1 3. e1R Kxc7 4. Rg2 Kxd7 5. Kg8 Kxe7 6. h1L Lc5 = OH:n kärytys: 1. Lb8 Tg2 2. Ke6 Txh2 3. Kd5 Txe2 4. Kc5 Txe7 5. Kb6 Kxd7 6. Ka7 Kc6 =

1550 Caillaud 1. f1T Kg2 2. e1R+ Kxf1 3. d1L Kxe1 4. b1D Hxd1 5. c1H+ Hxb1# Todellinen helmi (OV) Onko ennen esitetty viisinkertaista täyskorotusta viidessä siirrossa? (OH) Varmasti, mutteivarmaan näin puhtaasti (JS).

1551 Müller a) 1. Kd6 KEd8 KEd5 KEd4 Kd7 KEd8 Kc6 KEa8 Kd7 Ke8 KEf8 KEc8 Kd7 Kc7 Kb8 ja 16. KEa8 Kb6# b) 1. Kb6 KEb8 KEb5 KEb4 Kb7 KEb8 Kc6 KEe8 Kc7 Kd8 KEf8 ja 12. KEc8 Kd6#

1552 Saukkola 1.Kg6 Kf5 KEg6 Ke6 KEa6 Kd5 Kc4 KEf1 KEb5 Kd5 Ke6 KEe7 Kd7 KEa7 Kc8 Kb8 Ka8 ja 18. KEb8 Kc6#

***1553 Olausson** Tehtävässä on ollut kuviovirhe jo kaksi kertaa peräkkäin. Viime kerralla puuttui vielä valkea sotilas a7:stä. Ratkaisijat ovat arvanneet oikean aseman jo monta kertaa, joten tässä jo ratkaisu: 1. Kc8 2. Lxb5 4. Ke6 6. Kg4 7. K*g3(+mLf8) 9. K*e1(+mTh8) 14. K*a6(+mRg8) 16. Kb8 17. Le8# Grand tour royale (MO).

1555 Heinonen tekijänratkaisu: 1. Hd5 3. f8D 4. Df3 5. H*e3 6. De4 7. d4 8. Dc1 9. Dc2 10. Hd1 11. Db3 12. He1 13. Hb2 14. Dc2 15. Dc1 16. Hb1 d*c1H# OH kärytää: 1. Hd7 Hb7 Hd5 f7 f8D Df4 Hg4 Df2 Hh4 He1 Dxe3(se7) De4 Hd4 Hb2 Hb1 d4. Myöhemmin ilmestynyt korjattu versio ei todennäköisesti käry.

1556 Backe 1. a5 5. a1D 6. Dh8 7. Dxg8Ts(Lh8) 8. Tsg2 9. Tg7(sg2) 10. g1D 11. Dg6 ja 12. Th6(Lg6) Rf6# Olen aiemminkin huomannut, että augsburgilaisen shakin määritelmät eivät ole helppoja. Ohjelmien mukaan tämä tehtävä on korrekti, mutta en ymmärrä miksi sotilaalla pitää tehdä korotussiirto kun monessa muussakin satuehdossa riittää, että sotilas vain saapuu korotusriville. OH ihmetteli myös miksei 9. ja 10. siirto voi vaihtaa paikkaa = duaali? (JS)

1557 Bartel a) 1. - b8R(m) 2. Kg5 a*b8D 3. Kh6 D*g3(+msg7) = b) 1. - a8T(m) 2. Kh3 b*a8L 3. Kh2 Lg2 = Täyskorotus (EB). Ratkaisijat sekaantuivat varmaan selityksistäni, tekstiä lukemattomat selvisivät paremmin (JS).

***1558 Saukkola** Tekijänratkaisuni oli yhteensä 21 lisättyä reikää, mutta OH löysi aseman, jossa on vain 20 reikää. Ollin asema on mukana ensipainoksena.

The foreign solvers have eight weeks time to send their solutions after the publishing date of this issue, as given on the front page.

RATKAISUPISTEET **ST 3-4/98: i# (1544-1547), satu (1548-1553 & 1555-1558)**
ST 5-6/98: #, a#, +/= (1559-1581)

	#	a#	i#	satu	+/=	5-6	3-4	1998	YHT
Ratkaisija	**22**	**35**	**23**	**47**	**12**	**139**	**70**		
Erich Bartel			0	24			24	78	926
Risto Halonen	34				34		34		3857
Antero Harju		35				35		291	2993
Olli Heimo			23	47	10	10	70	160	3117
Erkki Helminen	16	20				36		147	824
Matti Hietanen		17	35			52	110		1140
Yrjö Hiltunen		35				35		236	2743
Teppo Mänttä	7				7		29		905
Efren Petite	15	26				41		41	41
Jorma Pitkänen		12				12		66	126
Hannu Sokka		35				35		237	1335
Teuvo Stenroos	19	26			6	51		238	1842
Steen Vestergaard		35			6	41		295	380
Luigi Vitale		24	5	0		24	5	162	589
Pentti Vähämäki	10	31				41		280	2488
Olli Välikangas		15	0	14		15	14	151	2283

Lisäyksiä / korjauksia:
ST 1-2/98: Danny Kristiansen (DEN) 111 a#-pistettä
ST 3-4/98: Erkki Helminen 14 #-pistettä, lisätty kokonaispisteisiin
ST 5-6/98: Teppo Mänttä 8 taloudellistamispistettä, lisätty kokonaispisteisiin

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienehkön tehtäväopuksen, joko ST:n julkaiseman tai ulkomaisen. Ota tarvittaessa yhteyttä kirjastonhoitajaan.

Dear Solvers!

Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST.
Please, contact our librarian, Mr. Jorma Paavilainen, address on p. 34.

Joose Norri

Kevätpäivien tietokilpailu 24.4.1999

Kysymyksistä 2 pistettä kappaleelta, jollei muuta ole mainittu. Aikaa on 60 minuuttia.

1) Kuka on laatinut tehtävän, jonka tekijänratkaisussa on 32552 siirtoa?
a) Jean-Marie Trillon
b) Hannu Sokka
c) Narayan Shankar Ram

2) Minä vuonna julkaistiin ensimmäinen Hannelius-teemaa esittävä tehtävä?
a) 1929
b) 1941
c) 1950

3) Circe-satuehto keksittiin jouluaattona 1967, mutta kenen toimesta?
a) Pierre Monreal
b) Yves Cheylan
c) Jean-Pierre Boyer

4) Esitä peli alkuasenteesta lukien siten, että valkealla on 4. siirrossaan 52 siirtomahdollisuutta. Jenö Ban, Stella Polaris 1970

5) Yhdistä vasemmalla olevat salanimet oikealla oleviin oikeisiin nimiin! (Siis niin, että nimet kuuluvat samalle henkilölle) 1p/osuma

P.A. Orlimont	Reto List
Problem editor	Bernd Ellinghoven
W.K. Bishop	Ernst Krieger
Ua Tane	C.S. Kipping
Sisyphos	Samuel Loyd
Schlimmer Finger	James Stimson
B. King	Bo Lindgren

6) Kuka keksi tavan muodostaa kaksonen apumatissa korvaamalla nappula toisella samanvärisellä?
a) Pentti Sola
b) Henry Forsberg
c) K.A.K. Larsen

7) Milloin Antonin Novotny eli?
a) 1829-1871
b) 1843-1909
c) 1904-1975

8) Kuka laati ensiesityksen ns. Jaava-teemasta?
a) Comins Mansfield
b) Harry Tuxen
c) Knud Hannemann

9) Kv. tehtävämestarin arvoja myönnettiin ensimmäisen kerran 1959. Keillepä? (1p/osuma, -1p/virhe, kokonaan pakkaselle ei kuitenkaan joudu)
Aleksandr Gerbstman, Godfrey Heathcote, Genrih Kasparjan, André Chéron, Arnoldo Ellerman, Adriano Chicco, Jan Hartong, Erich Zepler, Cyril Kipping, Vladimir Pachman, Comins Mansfield, Stefan Schneider

10) Kenen kuudes voitto missä kilpailussa heinäkuussa 1978 varmisti tittelin säilymisen haltijallaan?

11) Mitä teemaa kuvaa kaavio 1.A? (2.B) x 2.C, 1.B! (2.C) x 2.A.

12) Kuka suomalainen on laatinut eniten sijoittuneita tehtäviä?

13) Missä olosuhteissa päättyi ansiokkaan laatijan ja tehtäväteoreetikon Franz Palatzin elämä?

14) Kenen katsotaan keksineen refleksimatin, jota Suomessa myös pakkomatiksi kutsutaan?
a) T.R. Dawson
b) G.B. Laws
c) G.F. Anderson

15) Millainen nappula on orpo? (Tällä ei nyt tarkoiteta mitään runollista merkitystä)

Vastaukset ovat sivulla 65!

Joose Norri

Chess Quiz / ST's spring meeting on 24th of April 1999

You have one hour for this quiz. Each correct answer scores two points, unless noted otherwise.

1) Who has composed a chess problem with a solution of 32552 moves?
a) Jean-Marie Trillon
b) Hannu Sokka
c) Narayan Shankar Ram

2) When was the first problem showing the Hannelius theme published?
a) 1929
b) 1941
c) 1950

3) Who invented Circe on Christmas of 1967?
a) Pierre Monreal
b) Yves Cheylan
c) Jean-Pierre Boyer

4) From the game-array position, show the moves of a game in which white has 52 different moves to choose from on his 4th move. (Jenö Ban, Stella Polaris 1970)

5) Connect the pseudonyms on the left to the real composers on the right!
(1p for each correct connection)

P.A. Orlimont	Reto List
Problem editor	Bernd Ellinghoven
W.K. Bishop	Ernst Krieger
Ua Tane	C.S. Kipping
Sisyphos	Samuel Loyd
Schlimmer Finger	James Stimson
B. King	Bo Lindgren

6) Who invented the twinning in helpmates in which a piece is replaced by a different piece of the same colour?
a) Pentti Sola
b) Henry Forsberg
c) K.A.K. Larsen

7) When did Antonin Novotny live?
a) 1829-1871
b) 1843-1909
c) 1904-1975

8) Who composed the first problem with the Java theme?
a) Comins Mansfield
b) Harry Tuxen
c) Knud Hannemann

9) Which of the composers named below received the title of an International Master of Chess Composing in 1959?
(1p for each correct name, -1p for an incorrect one. In total, however, you will not be punished with minus points)

Aleksandr Gerbstman, Godfrey Heathcote, Genrih Kasparjan, André Chéron, Arnoldo Ellerman, Adriano Chicco, Jan Hartong, Erich Zepler, Cyril Kipping, Vladimir Pachman, Comins Mansfield, Stefan Schneider

10) His sixth win in July of 1978 secured him the title that he defended. What was the competition and who is our hero?

11) Which theme can be described as follows: 1.A? (2.B) x 2.C, 1.B! (2.C) x 2.A.

12) Which Finnish composer has received most distinctions in composing tourneys? (This was difficult for us, too!)

13) How did the distinguished composer and theoretician Franz Palatz die?

14) Who is regarded to have invented the reflexmate?
a) T.R. Dawson
b) G.B. Laws
c) G.F. Anderson

15) What kind of a piece is an Orphan?

Solutions are on the following page!

Tietokilpailun vastaukset /
The quiz answers:

1. a
2. a (Bruno Sommer)
3. a
4. 1.d4 e5 2.Lg5 exd4 3.Dxd4 g6
5. Orlimont - Krieger, editor - Kipping, Bishop - Loyd, Tane - Stimson, Sisyphos - List, Finger - BE, King - Loyd, Lindgren - ei kukaan / *nobody*
6. a
7. c (Tshekkoslovakian presidentti / *The late President of Czechoslovakia)*
8. a
9. Ellerman, Hartong, Gerbstman, Mansfield, Cheron, Kipping
10. Björn Borgin kuudes pelivoitto viimeisessä erässä Wimbledonissa, Karpov-Kortshnoi vasta alkoi heinäkuussa / *Björn Borg winning his sixth game in the last set of the Wimbledon final - the match Karpov-Korchnoi started in July, but finished much later...*
11. Djurasevic
12. Erkki Wirtanen
13. Hänet lähetettiin 1945 Siperiaan, minkä jälkeen ei tietoa / *In 1945, he was sent to Sibiria and was never heard of again.*
14. b
15. Se ottaa sitä "tarkkailevien" nappuloiden liikkumis- ja vaikutustavan / *It moves and influences as the piece(s) that observe it.*

LOPUN LÄHESTYESSÄ

Vuodenvaihteet ovat lupausten ja yhteenvetojen aikaa. Koskapa ensi vuosiluvussa on kolme nollaa, niin eri tahoilla on innostuttu miettimään viimeisiään vetävän vuosituhannen parhaita myös tehtäväshakissa.

Kantapöytäkeskustelujen lisäksi ST:n tiedossa on kaksi demokraattiseen äänestykseen perustuvaa valintaa vuosituhannen sekä parhaiden laatijoiden että parhaiden tehtävien selvittämiseksi. Kerettiläiset voivat tosin epäillä tällaisia äänestyksiä lähinnä leikillisiksi, mutta huvitus on toki sallittua.

Parhaita laatijoita etsii tehtävälehti PAT A MAT. Menettelytapa on seuraava: kuka tahansa voi osallistua nimeämällä enintään kolme parhaaksi arvioimaansa laatijaa ilman paremmuusjärjestystä. Postiosoite on Ivan Jarolin, Cernysevskeho 39, 851 01 Bratislava, Slovakia. Osallistua voi myös sähköpostilla: ijarolin@minolta.sk

Äänestysaika päättyy 31.8.1999. Äänten perusteella nimetään ilman järjestystä kymmenen vuosituhannen parasta laatijaa.

Parhaiden tehtävien etsintään ovat puolestaan ryhtyneet hollantilaiset ystävämme Probleemblad-lehdessä. Parasta tehtävää etsitään kahdeksassa eri ryhmässä FIDE-albumin jaottelun mukaan: 2#, 3#, monisiirtoiset, lopputehtävät, apumatit, itsematit, satutehtävät, retrotehtävät.

Valinta on kolmivaiheinen: ensiksi äänestäjät ehdottavat joka ryhmän parasta tehtävää allaolevien ohjeiden mukaan. Seuraavaksi Hollannin tehtäväyhdistys tekee ääniä saaneista tehtävistä valikoiman, joka julkaistaan Probleembladin numerossa 6/1999. Lopullisen valinnan tekee taas suuri yleisö, joka äänestää ehdolle asetetuista tehtävistä joka ryhmän parhaan, "vuosituhannen tehtävän". Tulokset julkaistaan lehden numerossa 3/2000.

Tehtävää ehdotettaessa on annettava sen asema, laatijan nimi, lähdetiedot ja täydellinen ratkaisu. Joka ryhmään voi ehdottaa tehtäviä, mutta vain yhtä tehtävää per ryhmä! Mahdollista on myös esittää oman valintansa perusteet.

Ensi vaiheen ehdotukset lähetetään osoitteella Dirk Borst, Valreep 126, 9732 EL Groningen, The Netherlands tai sähköpostilla d.borst@worldonline.nl

Äänestysaika päättyy 1. syyskuuta 1999!

Molempien valintojen aikarajat ovat sellaisia, että oman, menestyksekkään 2000-tehtävän laatimiseen tähän kilpailuun ei taida enää olla aikaa. Yrittänyttä ei tietysti laiteta, mutta laadinnan ohessa pännä käteen ja äänestämään!

Muistathan maksaa jäsenmaksun!

Uusi suomalainen tehtäväkirja

Eero Saarenheimo: Ruutulaudan lumoissa

Suomalaisen tehtäväshakin historia on tähän päivään asti ollut varsin hajanaisesti dokumentoitu. Yksityisistä arkistoista tihkuneiden tiedonjyvien lisäksi tarjolla ei ole ollut kokonaiskuvaa menneistä vaiheista. Tämän puutteen korjaa professori Eero Saarenheimon uunituore teos *Ruutulaudan lumoissa*.

Kirjan sisällöstä kertovat pääotsikot: Tehtäväshakin vaiheita - Tehtäväshakki juurtuu Suomeen - Ruutulaudan lumoissa - Puolen vuosisadan takaista satoa

144-sivuisen kirjan tekijä täyttää kesäkuussa kunnioitettavat 80 vuotta. Hänen yli kuusi vuosikymmentä jatkunut tehtäväharrastuksensa on sisältänyt mm. laadintaa, järjestötehtäviä ja tehtävähistorian tutkimista.

Ruutulaudan lumoissa vie lukijan aluksi arabialaiseen kulttuuriin, jossa ensimmäiset shakkitehtävät syntyivät. Sieltä harrastus kulkeutui 1100-luvulla vähitellen Eurooppaan, ensin Espanjaan ja Italiaan.

Yleisen historiaosuuden jälkeen siirrytään tehtäväshakin alkuvaiheisiin Suomessa. Saarenheimo on tutkinut tarkkaan mm. sanomalehtiemme ensimmäisiä shakkipalstoja, joissa tehtävillä oli usein merkittävä osuus. Tuolloin, 1800-luvun lopussa, julkaistiin ensimmäiset kotimaiset shakkitehtävät, jotka kirja myös esittelee. Vähitellen alettiin kiinnittää huomiota yksinkertaisiin teemoihin ja laadinnan eri koulukuntiin, solmittiin kansainvälisiä yhteyksiä ja omaksuttiin vaikutteita eri suunnilta. Kaikki tämä vakiinnutti harrastusta ja loi pohjaa ST:n perustamiselle v. 1935.

Kirjan tekijän oma tehtäväharrastus alkoi 1930-luvun alussa, sopivasti juuri ennen ST:n perustamista. Yhdistyksen synnyn myötä alkoivat säännölliset kokoontumiset ja kilpailutoiminta. Näissä vaiheissa Saarenheimo oli aktiivisesti mukana ja kirja kuvaa eloisasti tätä aikaa sekä sen ajan niekkoja. Saamme tietää keitä nämä nyt lähinnä niminä tutut tehtävien harrastajat olivat, millaisissa oloissa kokoonnuttiin ja mitä aiheita kokouksissa käsiteltiin. Saarenheimo on tavannut useita tehtäväshakkimme merkkimiehiä, mm. Johannes Öhquistin, Aleksis Rautasen, Pentti Solan, Leo Valven ja Arnold Hindsin.

Kirjoittajan omia tehtäviä käsittelevässä osassa on 58 tehtävää. Näistä 15 on kahden siirron matteja, kolmisiirtoisia on 28, itsematteja seitsemän, apumatteja kuusi, pakkomatteja ja lopputehtäviä molempia yksi. Tehtäväshakin historiaa käsittelevässä osuudessa on 19 tehtävää.

Kari Valtonen on kommentoinut mattitehtävät ja Jorma Paavilainen muut tehtävät. Taiton on tehnyt Hannu Harkola. Tarkat teema-, henkilö- ja lähdeluettelot tekevät kirjasta myös mainion hakuteoksen.

Eero Saarenheimon pitkäaikainen harrastus ja sujuva kynä ovat tuottaneet nautinnollisen teoksen, joka on välttämätön kaikille tehtäväshakistamme kiinnostuneille.

Lopuksi kansitehtävän ratkaisu kirjasta lainatuin kommentein:

*"Tässä Meredith-muotoisessa linnoitustehtävässä on ns. vaihdelma, eli alkuasemassa valkealla on matti valmiina mustan kaikkia mahdollisia siirtoja varten: 1.-gxh3/gxf3 2.Txh3/Rf1#. Valkealla ei ole sopivaa neutraalia odotussiirtoa, mutta alkusiirron **1.0-0!** jälkeen tarjoutuu mustan siirtoihin uudet vastaukset: 1.-gxh3/gxf3 2.Re2/Txf3#. Ilmiötä kutsutaan matinmuutokseksi. Tehtävän arvoa lisää siinä esiintyvä teemanvuorottelu: vaihdelmassa siirto 1.-gxh3 raivaa ruudun vT:lle ja siirto 1.-gxf3 tukkii mK:n pakoruudun, ratkaisussa puolestaan 1.-gxh3 on tukinta ja 1.-gxf3 ruudunraivaus.*

2-siirtoisia vaihdelmatehtäviä, jossa tapahtuu matinmuutoksia, kutsutaan mutaatioiksi (engl. Mutate). Niiden kukoistuskausi osui vuosisadan vaihteeseen, mutta englantilais-amerikkalaisessa laadintaperinteessä niillä on edelleen vahva sija."

Eero Saarenheimo 80 vuotta

Tunnettu radioääni ja tehtävämies, professori Eero Saarenheimo täyttää 80 vuotta 21.6.1999. Päivänsankari joutui shakkitehtävien lumoihin kouluvuosinaan 1930-luvun alussa, esikoistehtävä ilmestyi 1935. Saarenheimo on ollut mukana ST:n toiminnassa perustamisvuodesta 1935 lähtien, mm. sihteerinä vuodet 1937-40 ja puheenjohtajana v. 1958. Aktiivisin laadintajakso jatkui 1940-luvun loppuun ja suurimmat kilpailumenestykset ovatkin tältä ajalta. Myöhemmin laadinta väheni, mihin vaikutti vaativa työ Yleisradiossa. Työssään Saarenheimo järjesti mm. suosittuja radiopelejä tunnettujen mestarien välillä.

Laatijana Saarenheimo tarttui haastaviin ja ajankohtaisiin teemoihin tutkien mm. duaalinvälttöä sekä valve- ja bi-valve –tematiikkaa. Tehtävät ovat muodoltaan hiottuja ja teemat selkeästi esitetyt. Esimerkkinä kansitehtävämme, erittäin viehättävä vaihdelmaopus (ratkaisu edellisellä sivulla). Saarenheimo seuraa edelleen aktiivisesti jäsenlehteä, ST:n toimintaa ja ratkoo ensipainoksia.

Harvinaisen pitkäaikainen tehtäväharrastus sisältää vahvan kiinnostuksen tehtäväshakin historiaan, sekä maailmassa että Suomessa. Sekä oma ura laatijana että vertaistaan hakeva kokonaisnäkemys harrastukseemme on kirjattu tuoreisiin muistelmiin, jotka esitellään edellisellä sivulla. Lämpimät onnittelumme syntymäpäiväsankarille!

Omistustehtäviä Eero Saarenheimo 80 v.

Kari Valtonen

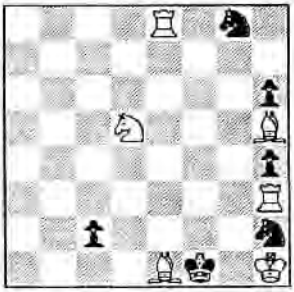

2# 6+6

Boris Gefwert & Unto Heinonen

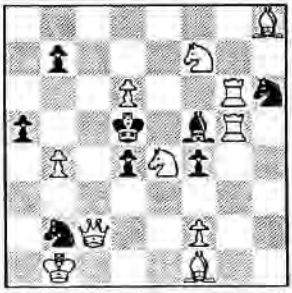

2# 11+8

Jorma Paavilainen

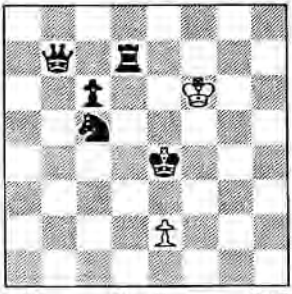

a#5 2 ratk. 2+5

Hannu Harkola

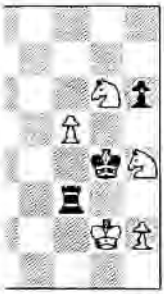

a#2 5+3

a#2 5+4

Kenneth Solja

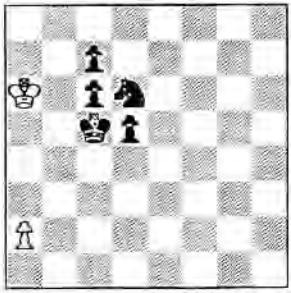

a#6 2+5

Ratkaisut ovat seuraavalla sivulla.

A. R. Niemelä 90 vuotta

Haapajärvellä 24.5.1909 syntynyt pitkän linjan shakkimies A. R. Niemelä oppi alan aakkoset klassisesti ruotuväessä, Viipurissa. Ensimmäinen tehtävä näki päivänvalon Oulun Kaleva-lehdessä 1935. Hän oli perustamassa Kankaanpään Shakkikerhoa 1955 ja oli kerhon ensimmäinen puheenjohtaja. Vähän aikaisemmin Aki oli löytänyt laadinnan uudelleen, tällä kertaa Vaasa-lehdessä. Taustalta löytyvät luonnostaan kannustajat Aarne Dunder ja Seth Liljestrand.

Akin luontainen alue on apumatit, jolla sarjasiirtoiset ovat vahvasti mukana. Monisataisessa, kansainvälisillekin kentille löytäneessä tuotannossa on tätä nykyä menossa Kirkeen painottuva apumattilaadinta.

Korkeaan ikään ehtineelle, elämäntyössään varsin monipuoliseksi osoittautuneelle persoonalle, kunnioittavat merkkipäiväonnittelut!

Kauko Virtanen

Henry Tanner
omistus A. R. Niemelä 90 v.

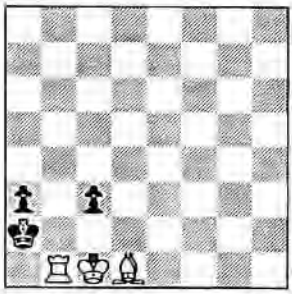

sa#9* 3+3

Ratkaisu: *0.Lb3#, 1.c2 2.cxd1R 3.Rb2 4.Kb3 5.a2 6.a1R 7.Ka2 8.Rc4 9.Ra3 Tb2# Symboliikkaa: siirtoluku ja a-linjan ratsut (AR).

ST-lehti yhtyy onnittelijoihin ja toivottaa juhlijalle edelleen hyviä hetkiä harrastuksen parissa!

Eero Saarenheimo 80 v. omistustehtävien (s. 67) ratkaisut:

Valtonen: **1.Lxh4!** (uhkaa 2.Te1=A/Le2=B/Re3=C#)
1.-Rf6 2.A,B,C#; 1.-c1L 2.A,B#; 1.-c1T 2.B,C#,1.-c1R 2.C,A#
1.-Rg4 2.A#; 1.-c1D 2.B#; 1.-Re7 2.C#; 1.-Rf3 2.Txf3#.
Kahdeksan muunnelmaa

Gefwert & Heinonen: 1.Rd2? (uhkaa 2.De4#) 1.-d3/Rd3 2.Dc5/Dc4#, 1.-axb4! **1.Dc8!** (uhkaa 2.Dxb7#) 1.-d3/Rd3 2.Rc3/Rf6#, 1.-Kxe4 2.Dxb7#

Paavilainen: 1.Kd5 e4+ 2.Kd6 e5+ 3.Kc7 e6 4.Kc8 e7 5.Tc7 e8D# 1.Kd4 e4 2.Db3 e5 3.Kd5 e6 4.Kd6 e7 5.Dd5 e8R#
Kaksi e-sotilaan (ES) marssia 8. riville

Harkola: 1.Txf5 Rf3 2.h5 h3#
Alkuasema E, loppuasema 8.

Harkola: 1.Rf6 f3 2.Rh5 Rxf5#
Alkuasema S, loppuasema 0.

Solja: 1.Rb5 a3 2.Kd6 a4 3.Kd7 axb5 4.Kc8 b6 5.Kb8 bxc7+ 6.Ka8 c8D#.
Sotilaat ja 8. rivi symbolisina pelin kuluessa.

Huomaa ja ratkaise myös Harri Hurmeen omistusensipainos, nro 1671 tässä lehdessä!

ST:N TEHTÄVÄILLAT

ST:n tehtäväillat jatkuvat Helsingissä Shakkikodissa joka toinen keskiviikko alkaen klo 18.30, seuraavat kerrat 26.5. ja 9.6. Pirkanmaan shakkitehtäväkerho pitää kesätauon, syksyn kokoontumisista Tampereella saa lisätietoa Kauko Virtaselta. Kysy lisää osastojen yhteyshenkilöiltä, yhteystiedot s. 34!

RISTO POHJOSEN TEHTÄVÄKIRJA

Satakunnan tehtäväniekkojen aktiivijäsen, porilaislaatija Risto Pohjonen (s. 1923) on julkaissut omakustanteena 100 tehtäväänsä sisältävän 40-sivuisen kirjasen. Toimitustyössä ovat avustaneet Kauko Virtanen, Veikko Valo ja Teppo Mänttä.

Shakkitehtäviä-niminen kirjanen osoittaa Pohjosen monipuolisuuden laatijana. Suurin osa tehtävistä on 2- ja 3-siirtoisia mattitehtäviä ja 2-4-siirtoisia apumatteja, mutta mukana on myös apupatteja, yksi sarjasiirtoinen itsematti ja yksi ennätystehtävä. Valtaosa Pohjosen tuotannosta on selväpiirteisiä, kevyehköjä tehtäviä, joista mattitehtävissä näkyy pyrkimys yllättäviin alkusiirtoihin ja apumateissa kauniisiin mattikuviin, usein ihannematteihin.

Kirjasen alussa on Pohjosen lyhyt esittely, ja teoksen lopussa on vielä kolmisen sivua poimintoja hänen kirjeshakkiuraltaan. Kirjasen hintaa ei ole ilmoitettu; mahdollista ilmaiskappaletta voi tiedustella Pohjoselta itseltään osoitteesta Äestäjänkatu 3, 28100 Pori tai Veikko Valolta (os. lehden 2-kannessa).

Shakkitehtäviä on taitettu avarasti ja kuviot (neljä kuviota sivulla) ovat selkeitä. Lähdetiedot on sijoitettu ratkaisujen yhteyteen, vaikka suositeltavampi tapa olisi sijoittaa ne kuvioiden ylle. Käytettyä tapaa perustelee se, että monesta tehtävästä lähdetiedot puuttuvat. Kaikille tehtäväkokoelmaansa suunnitteleville kannattaakin muistuttaa, että lähdetietojen muistiinmerkitseminen on monestakin syystä - mm. edeltäjäkysymyksen takia - tärkeää. Puutteelliset lähdetiedot aiheuttavat myöhemmin niiden selvittelijöille paljon ylimääräistä työtä.

Kirjaseen on jäänyt jonkin verran väärää tai puutteellista informaatiota, jonka selvittämisessä erityisesti Jorma Paavilainen ja Teppo Mänttä ovat kunnostautuneet. Mahdollisesti (toivottavasti!) korjauslista tulee myös kirjasen liitteeksi.

Poimin kirjasesta kaksinäytetehtävää, joista toinen on esimerkillisen selkeä kaksisiirtoinen, toinen konstruktioennätys, josta olisi mukava saada kuulla (kansainvälisiäkin) kommentteja: onko se mahdollisesti ollut aikanaan tai ehkä edelleenkin maailmanennätys?

Risto Pohjosella on takanaan jo yli 40 vuotta jatkunut laatijanura. Toivotan Ristolle edelleenkin monia nautinnollisia vuosia laadinnan ja muunkin tehtäväshakin parissa! Ja samalla kiitokseni suomalaisten tehtäväniekkojen puolesta niin Ristolle kuin muillekin kirjasen syntymiseen vaikuttaneille!

1. palkinto Satakunnan Tehtäväkerhon 2. teemakilpailu 1967/Satakunnan Kansa 23.6.1967

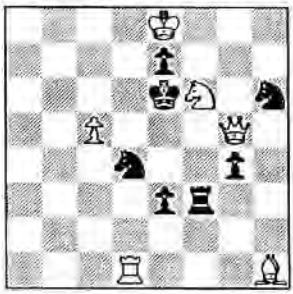

2# 6+7

1. Rd7! (uhkaa 2.De5#) Tf5/Rdf5/Rhf5 2. Dxe7/Dg6/Dg8# Mustan puolustussiirrot toteuttavat syklisesti seuraavat haitat: tukinta + veräjä, veräjä + katko, katko + tukinta. Tuomari Matti Myllyniemi: "Tässä tehtävässä on suuren linjan otetta..."

Satakunnan Kansa 14.9.1969 omistus Olavi Lampela 50 v.

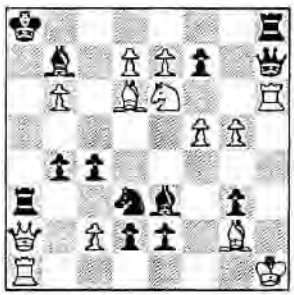

a#1, duplex 13+13
Montako ratkaisua?

Symmetrisessä asemassa niin mustan kuin valkeankin alkaessa ratkaisuja on 16, yhteensä siis 32 yksimääreistä ratkaisua!

Huomattakoon, että kuviomme asema on alkuperäinen, Satakunnan Kansan palstalla (tekstinä) annettu. Ensijulkaisun yhteydessä kuviossa oli painovirhe, ja sittemmin tehtävän asemaa väitettiin laittomaksi, minkä johdosta tehtävästä julkaistiin epäkorrekti, kirjaseenkin jäänyt versio. Tämä ei kuitenkaan poista Pohjosen alkuperäisen saavutuksen arvoa. Johtopeleistä kiinnostuneet miettiköötmiten pelin alkuasemasta on päästy laillisin siirroin kuvion asemaan!

Henry Tanner

Huomautuksia kirjaseen *Shakkitehtäviä*:

1) Lähteet:
Lähdetiedot puuttuvat 60 tehtävästä:
15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 57, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 73, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 100

Näistä on selvitetty, että:
81. 4. kum. SatTK 30 JT 1993
89. Suomen Shakki 5/1988
96. ST 2/1995

Lähdetiedot ovat puutteellisia: 54, 55, 74

2) Ratkaisut:
14. Alkusiirto puuttuu: 1.Rb2!
62. (Kansitehtävä) Ratkaisussa ei mainita esipeliä 1.-Tdxd5+/Tfxd5+ ja pelinmuutosta siihen
63. Kuviovirhe: vLf4 (ei vsf4), mutta silloinkin 1.-Lxh6 on lyhytmuunnelma: 2.De2#
66. Asema tai vaatimus on virheellinen, koska vaihdelma ei toimi.
74. Mustan alkaessa mm. 1.Le1 Tc1 2.Ke3 Tc3+ 3.Kd2 Td3#
75. Vaatimus: kaksi ratkaisua
76. Sr. mm. 1.Ta8 Rc4 2.Kc8 Kc6 3.Tb8 Rb6#
79. Sr. mm.1.Da4 Th6 2.Dc6 Td6 3.De8 Rxf5#
83. Sr. mm. 1.Tc8 Tf8 2.Kd7 Kd5 3.Tc7 e6#
92. Valkean tekemien mattien lukumäärä ei pidä paikkaansa.
94. a=4:ssä sr. mm. 1.Ta8 d7 2.Te8 dxe8D 3.Ka5 Dd7 4.Lc6 Dxc6=
95. Sr. 1.De3+ Rxe3 2.Lg2 Rxf1 3.e3 gxh4 4.Re4/Le4 Lxe4 5.Lf3/Rf3 Lxf3=
100. Sr. mm. 1.Da3 Ta7 2.De7 Lc6 3.Dc7 Ta8#

3) Muuta:
49. Laatijat ovat Miloseski & Mihajlovski & Myllyniemi (Toteutuneita oivalluksia n:o 4)
62. (Kirjan kansitehtävä) Edeltäjä Paz Einat, FIDE-albumi 1986-88, no. B75. Einatin tehtävässä mLa8, Pohjosella mLa6.

Koonneet

Teppo Mänttä & JoPa

Runoratsu:

Hän, joka jaksaa odottaa

Joka ilta
hän laittoi laudan valmiiksi,
istui sen vieressä,
tuijotti TV uutisia,
ajankohtaisohjelmia
ja odotti, että jollakulla olisi aikaa pelata.

Enimmäkseen hän tuijotti itsekseen
valkeita ja mustia nappuloita
asemissaan.

Ruuduista tuli polkuja, soita,
ja kenttiä.
Yksi siirto muutti koko maiseman.
Hän alkoi tuntea
suojat ja piilot
ja arvata, minne menevät ne, jotka vain hyökkäävät.

Kun joku ilmaantui pelaamaan
hän voitti niin helposti
että kaikki luulivat hänen pelaavan
vain voittaakseen.

LOPULLINEN TUOMIO

Timo Koistinen 50 JT:n tuomioon (ST 5-6/1998) ei ole tullut muutoksia, joten tuomio on lopullinen.

Pieni on kaunista

Small Is Beautiful

Henry Tanner ja Kari Valtonen

Pienen tauon jälkeen esittelemme jälleen 27 POK-tehtävää, jotka tarjoavat pienimuotoista kauneutta – ja ovat niin ollen soveliaita esim. aloittelevien tehtäväniekkojen ratkaistaviksi. Vain tehtävät 1710 ja 1711 ovat asemaltaan raskaahkoja, mutta niidenkin teematiikka on varsin selkeää.

Tällä kertaa epätavallisen moni tehtävä pyrkii pattiin; olkaa siis tarkkana matti- (#) ja patti- (=) vaatimusten välillä! Tehtävät 1687–1689 ja1710 ovat itsematteja.

Joidenkin kuvioiden alla olevat h:t viittaavat teemanmukaisiin houkutuksiin. Maksimummereissa eli pisinsiirtoisissa mustan on tehtävä geometrisesti pisimmät lailliset siirtonsa mitattuna lähtöruudun keskipisteestä tuloruudun keskipisteeseen. 1695:ssä mustalla on toisessa siirrossaan 8 eri vaihtoehtoa, joihin jokaiseen tulee vain yksi jatko. 1705 on sarjasiirtoinen apupatti: musta tekee peräkkäin 17 siirtoa (joista vain viimeinen voi olla shakki), minkä jälkeen valkea tekee mustasta ainoalla siirrollaan patin.1706:ssa on heinäsirkkoja, jotka liikkuvat d:n linjoilla ns. pukkinappulan takaiseen ruutuun. Ha1 voisi siis siirtyä joko c1:een tai d4:ään. Tehtävän päämääränä on apukaksoispatti, eli valkean viimeisen siirron jälkeen musta on patissa, ja jos olisi valkean siirto, niin valkeakin olisi patissa.

1707:ssä on heinäsirkan johdannainen leijona, joka liikkuu muutoin heinäsirkan tavoin, mutta sen ei tarvitse pysähtyä pukkinappulan takaiseen ruutuun. Siispä esim. **1**. Rf1:n jälkeen Lib1 voisi valita siirtyäkö g1:een vai h1:een; jälkimmäinen olisi shakki, jota siirto h2 ei torjuisi. Tehtävästä jää mustan normaali alkusiirto pois, ja valkealla on **1**. siirrossaan 2 vaihtoehtoa, jotka johtavat erilaisiin ratkaisuihin.

1708 tarjoaa mahdollisuuden harjoitella kirken kanssa. Tässä erittäin suositussa satushakin muodossa lyödyt nappulat uudelleensyntyvät välittömästi ruudulle, jossa ne olivat pelin alkuasemassa. Ratsun, lähetin ja tornin syntymäruudun määrää lyöntiruudun väri. Daamit syntyvät ruutuihin d1/d8. Sotilaat syntyvät lyöntilinjan 2./7. ruutuun. Jos syntymäruudulla on jo nappula, lyöty nappula poistuu laudalta. Jos kuvion asemassa valkea löisi mustan nappuloita, niin niiden syntymäruudut olisivat: Ta1: h8, Th1: a8, Ra5: b8, Re6: g8 ja sg3: g7. Ja vaatimuksena on siis matti yhdessä (!) siirrossa.

1709:ssä musta auttaa valkeata suorittamaan linnoituksen (lyhyen tai pitkän) viimeistään valkean 8. siirrossa; valkea alkaa; kirken yksi erikoisäännöistä on se, että uudelleensyntyneen tornin kanssa voi linnoittaa – muutoinhan tehtävän vaatimus ei voisikaan toteutua...

Kaksi viimeistä tehtävää ovat madrasia, jossa mustan ja valkean samankulkuiset nappulat (esim. vT ja mT) lamauttavat toisensa, jos ne voisivat normaalishakissa lyödä toisensa; lisäksi myös kiinnitetyt nappulat lamauttavat. Lamautuneet nappulat eivät voi liikkua eivätkä shakata. Kun lamautus poistuu, nappuloien voimat palaavat ennalleen. 1710:ssä siirto 1. Kg7 on laiton; 1711:ssä puolestaan 1. Kb3 täysin laillinen.

Selfmates: 1687 to 1689 and 1710. Under the diagrams, h's stand for tries. 1690: turn the position 180 degrees for the b-form. 1695: 8 variations in black's 2nd move. 1705: series-helpstalemate. 1706: help-doublestalemate with grasshoppers. 1707 has a lion on b1. 1709: help-castling (short or long) in 7½ moves.

1685 Väisänen 1. Txg3? Tf1! 1. Ta4! (2. Ta1#) c2 2. Db4# Houkutuksessa musta, ratkaisussa valkean uraus. (HT)

1686 Zimmer 1. Kb3? (2. **T**xb1# A) 1...La2+ (a) 2. Txa2# (**B**) mutta 1...Lxc2+!; 1. **R**e3? (siirtopakko) **L**xc2 (b) 2. Rxc2# (C) mutta **1**...**L**a2 (a); 1. Rb4! (2. Txb1# (A) 1...La2 (a) 2. Txa2# (B); 1...Lxc2 (b) 2. Rxc2# (C). Hannelius-teema (EZ)

1685. Kauko Väisänen
Helsinki

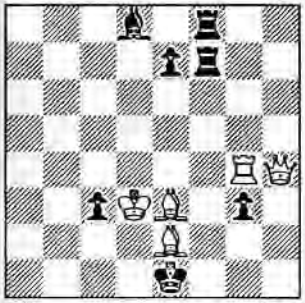

2# h 5+7

1686. Eligiusz Zimmer
Piotrków Tryb. – POL

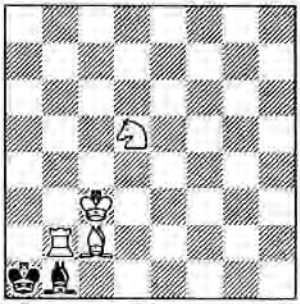

2# hh 4+2

1687. Vladimir Kozhakin
Magadan – RUS

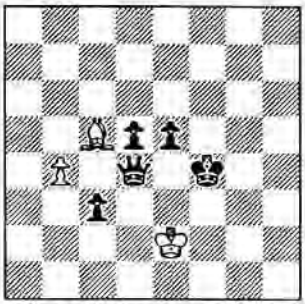

i#6 maksimummeri 3+5
b) mDd4->b1

1688. Vladimir Kozhakin
Magadan – RUS

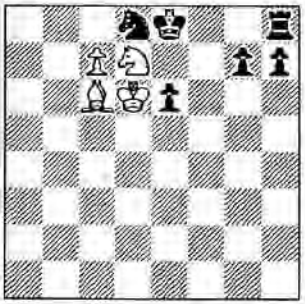

i#6 maksimummeri 4+6

1689. Jorma Pitkänen
Lahti

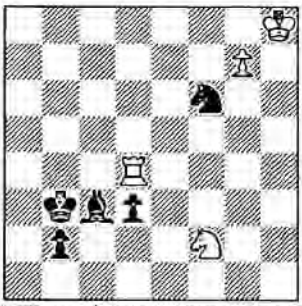

i=5 maksimummeri 4+5

1690. Valeri Barsukov
Pietari – RUS

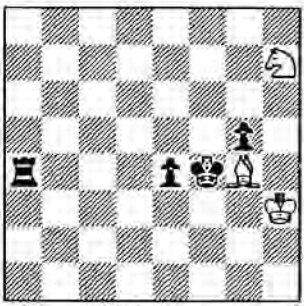

a#2 b) lautaa 3+4
käännetään 180 astetta

1691. Andrei Dikusarov
Novosibirsk – RUS

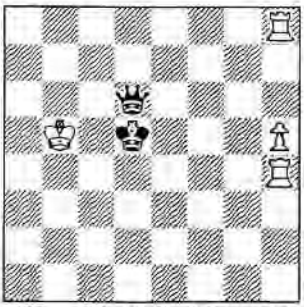

a#2 b) vKb5->b7 4+2
c) vKb5->f7 d) vKb5->f5

1692. Andrei Dikusarov
Novosibirsk – RUS

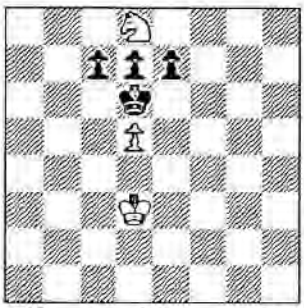

a#2 2 1 . 3+4
b) Rd8->d4

1693. M. T. Galma
Ternopol – UKR

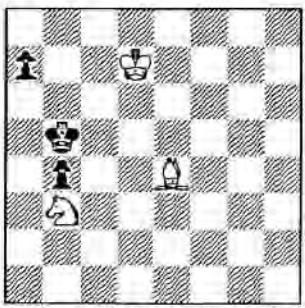

a#2 b) vLe4->b2 3+3
c) msb4->b7

1694. Toma Garai
Van Nuys, CA – USA

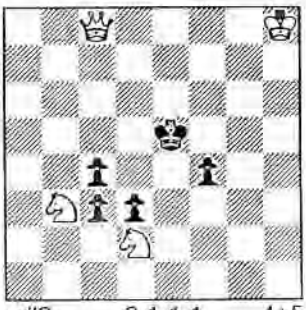

a#2 2.1.1.1 4+5

1695. Marko Ylijoki
Lahti

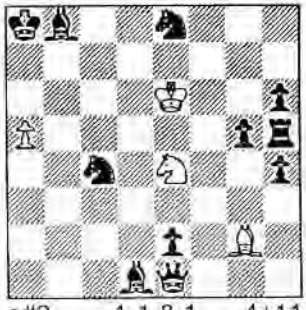

a#2 1.1.8.1 4+11

1696. M. T. Galma
Ternopol – UKR

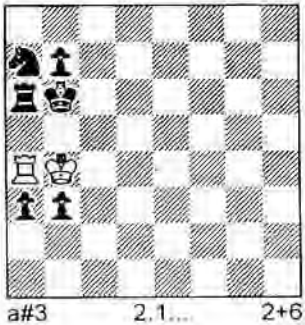

a#3 2.1.... 2+6

1697. Mikael Grönroos
Vaasa

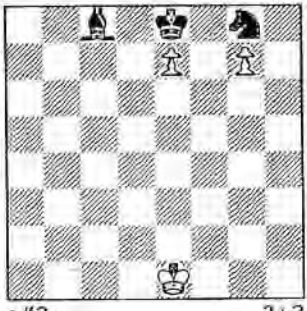

a#3 3+3

1698. Christer Jonsson
Skärholmen – SWE

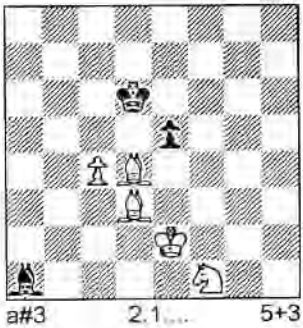

a#3 2.1.... 5+3

1699. Rolf Wiehagen
Kaiserslautern – DEU

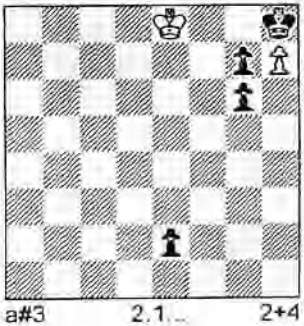

a#3 2.1... 2+4

1700. Christer Jonsson
Skärholmen – SWE

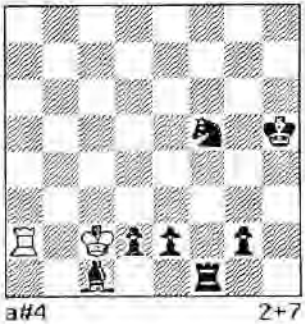

a#4 2+7

1701. Gennadi Kukin
Rjazan – RUS

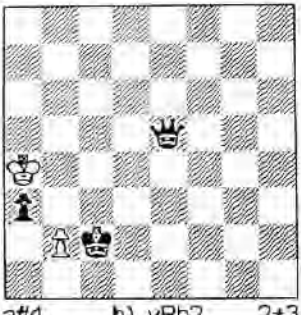

a#4 b) vRb2 2+3

1702. Albert Grigorjan
Jerevan – ARM

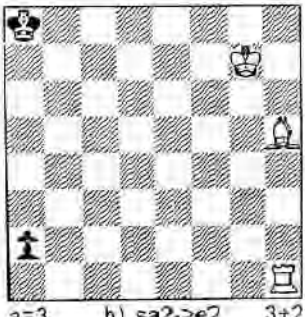

a=3 b) sa2->e2 3+2
c) sa2->e3

1703. Albert Grigorjan
Jerevan – ARM

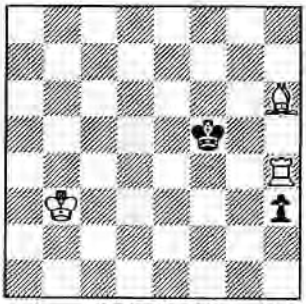

a=3 b) Th4->h7 3+2
c) & mKf5->d5 d) & mKd5->d4

1704. Luigi Vitale
S. Maria Capua Vetere – ITA

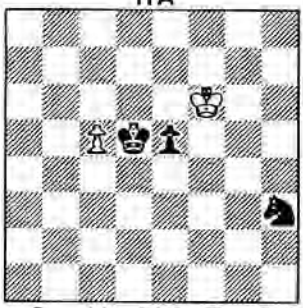

a=5 b) mRh3->f2 2+3

1705. Albert Grigorjan
Jerevan – ARM

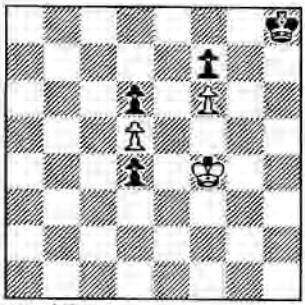

sa=17 3+4

1706. Nikolai Nagnibida
Tshernivtsi – UKR

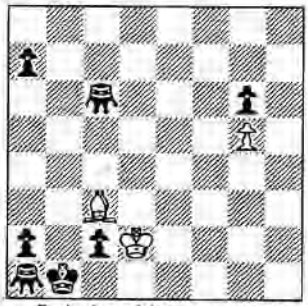

a==5 heinäsirkat a1, c6 3+7

1707. György Bakcsi & László Zoltán
Budapest – HUN

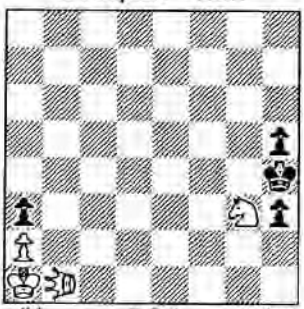

a#4 0.2.1... 4+4
b1 = leijona (*Lion*)

1708. Olli Heimo
Helsinki
Henry Tannerin mukaan

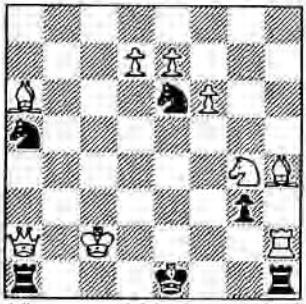

1# hhhhh 9+6
kirke

1709. Mario Velucchi
Pisa – ITA

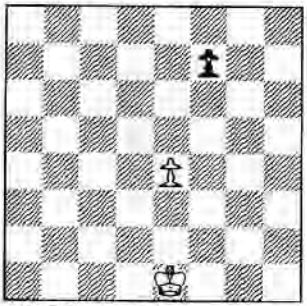

a 0–0 0.1.1... 2+1
kirke

1710. János Buglos
Budapest – HUN

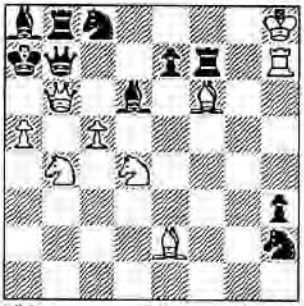

i#2 hh 9+10
madrasi

1711. Veleri Gurov
Moskova – RUS

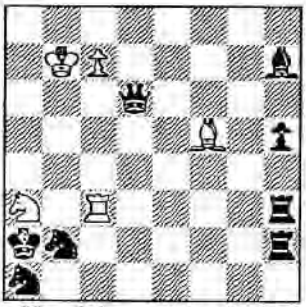

a#3 0.1... madrasi 5+8
b) vRa3->b1

1687 Kozhakin a) 1. b5! Dg1 2. Kd3 Dg8 3. Kxc3 Dg1 4. Kb4 Dg8 5. Ka5 Dg1 6. Lb4 Da7# b) 1. Le3+! Kg3 2. Lc1 Dh7 3. Kf1 Db1 4. Kg1 Dh7 5. Ld2 Db1 6. Le1+ Dxe1#

1688 Kozhakin 1. Re5+! Rxc6 2. c8-L 00 3. Kd7 Tf1 4. Rf7 Txf7+ 5. Ke8 Tf1 6. Ld7 Tf8# Kuvioasemaa ei voi johtaa pelin alkuasemasta pisinsiirtoisena (koska musta pystyy linnoittumaan, mustan edellinen siirto on ollut fxe6, missä tilanteessa mustan olisi kuitenkin ollut pelattava Rxe6), mutta tämä on vain pieni heikkous, koska monen satuehdon voidaan ajatella alkavan vasta kuvio-asemasta. (HT) Valkea L lyödään ja syntyy uusi vL; parannettavissa? (JS)

1689 Pitkänen 1. Re4! La5 2. g8-R Le1 3. Tb4+ Lxb4 4. Rd2+ Lxd2 5. Rh6 Lxh6=; 1...Le1 2. g8-T La5 3. Rd2+ Lxd2 4. Txb4 Lxb4 5. Tf8 Lxf8=

1690 Barsukov a) 1. e3 Rf8 2. Te4 Rg6# b) 1. d4 Rc3 2. Td5 Re4# Ihanne-#t.

1691 Dikusarov a) 1. Dc7 Te8 2. Kd6 Td4# b) 1. Dc5 Te4 2. Kd6 Td8# c) 1. De5 Tc4 2. Kd6 Td8# d) 1. De7 Tc8 2. Kd6 Td4#

Valkean K:n ruudut muodostavat neliön, mD:n 1. siirrot ristin. (AD)

1692 Dikusarov a) 1. Kc5 Ke4 2. Kd6 Rb7# ja 1. Ke5 Kc4 2. Kd6 Rf7# b) 1. c6 Ke4 2. c5 Rb5# ja 1. e6 Kc4 2. e5 Rf5# Ihannematit. (AD)

1693 Galma a) 1. a5 Kc7 2. a4 Ld3# b) 1. Ka4 Kc6 2. a5 Rc5# c) 1. Ka6 Kc7 2. b5 Lb7# Ihannematit.

1694 Garai 1. cxb3 De6+ 2. Kd4 Rxb3# 1. cxd2 Dc5+ 2. Ke4 Rxd2# Zilahi-teema (eri vaiheissa mattinappulat lyödään). (HT)

1695 Ylijoki 1. Rb6 axb6 (2...R~ #) 2. Dd2/Dc3/Da5/Rd6/Rf6/g4/Dg3/Df2 Rxd2/Rxc3/Rc5/Rxd6/Rxf6/Rg5/Rxg3/Rxf2# Kahdeksankertainen fleck apumatissa + ratsupyörä. Tehtävästä voisi karsia samoin ratkaisuin parikin nappulaa pois, mutta mustan "puolustukset" olisivat shakkeja, joten tämä muoto on mielestäni parempi. (MY)

1696 Galma 1. Rb5 Ta5 2. Rc7 Td5 3. Ta7 Td6# ja 1. Rc6+ Kxb3 2. Kb5 Td4 3. b6 Td5# Toistomatit. (HT)

1697 Grönroos 1. Kf7 e8-T 2. Re7 g8-T 3. Le6 Tef8#

1698 Jonsson 1. Ke6 Lf5+ 2. Kxf5 Le3 3. Ke4 Rg3# 1. Lc3 Lc5+ 2. Kxc5 Rd2 3. Kd4 Rb3#

1699 Wiehagen 1. e1-D+ Kf7! 2. De6+ Kf8 3. Dg8 hxg8-D#; 1. e1-T+ Kf8! 2. Te8+ Kf7 3. Tg8 hxg8-D# Mustan korotus määrää valkean temposiirron. (RW)

1700 Jonsson 1. d1-L+ Kd3 2. e1-R+ Ke4 3. Lf3+ Kxf5 4. g1-T Th2# Kolme pienkorotusta, linjanraivaus. (HT)

1701 Kukin a) 1. De1 Kb5 2. Kb3 Kc5 3. Ka4 Kc4 4. Da5 b3# b) 1. Kb1 Kb3 2. Ka1 Kc2 3. Ka2 Rd3 4. Da1 Rb4# Ihannematit.

1702 Grigorjan a) 1. a1-T Tb1 2. Ta3 Tb7 3. Tf3 Lxf3= b) 1. e1-D Lf3+ 2. De4 Tb1 3. Db7+ Txb7= c) 1. e2 Tb1 2. e1-R Tb7 3. Rf3 Lxf3= Korotuksia; toistopatit. (HT)

1703 Grigorjan a) 1. Kg6 Txh3 2. Kh7 Tg3 3. Kh8 Tg7= b) 1. Kg4 Le3 2. Kg3 Tg7+ 3. Kh2 Tg1= c) 1. Kc6 Lg7 2. Kb7 Le5+ 3. Ka8 Lh2= d) 1. Kd3 Ld2 2. Ke2 Txh3 3. Kd1 Th2= Tässä, toisin kuin edellisessä, kaikki patit ovat erilaisia. (HT)

1704 Vitale a) 1. Rf4 c6 2. Kd6 c7 3. Kd7 Kxe5 4. Rd5 Kxd5 5. Kc8 Kc6= b) 1. Re4+ Kf5 2. Rd6+ cxd6 3. Kc6 d7 4. Kc7 Kxe5 5. Kd8 Kd6= Kameleonttitoistopatit.

1705 Grigorjan 1.-3. d1-T 4. Txd5 5. Th5 10. d1-L 13. Lg8 15. Kg6 16. Th8 17. Kh7 Kg5= Sarjasiirtoisille tyypillisiä sotilasmarsseja; hieman epätavanomainen pattiasema. (HT)

1706 Nagnibida 1. a5 Le5 2. Hf6 Lc7 3. Hc8 Lxa5 4. Ka1 Lc3+ 5. Hb2+ Kc1== Lähetin vinoneliö; näppärä kaksoispattiasema. (HT)

1707 Bakcsi & Zoltán 1...Rf1 2. h2 Lig1 3. h1-T Re3 4. Th3 Rg2# ja 1...Re4 2. h2 Lig6 3. Kh3 Kb1 4. h4 Rg5#

1708 Heimo Houkutukset: 1. Dxa1+ (Th8)/Dxa5+ (Rb8)/Dxe6+ (Rg8)/Txh1+ (Ta8)/Lxg3+ (sg7)? Txh4 (Lc1)/Rxd7 (sd2)/Rxe7 (se2)/Txa6 (Lf1)/gxf6 (sf2)! Joten 1. Db1# (1...Txb1??[Dd1])

1709 Velucchi 1...e5 2. f6 e6 3. f5 e7 4. f4 e8-T 5. f3 Te2 6. fxe2 (Th1) Tf1 7. exf1-R (Th1) Th2 8. Rxh2 (Ta1) 000! Valkea T lyödään kolme kertaa. (HT)

1710 Buglos 1. cxd6? (2. Rb5/Rf3 Rxd6#) Rf3!; 1. Lxe7? Rbc6/Rdc6 Rxe7#) Rg4! 1. La6! (2. Lxb7+ Rxb6#) Lc5/Lc7 2. Rb5+ Rd6#; 1...e5/e6 2. Rdc6+ 2. Re7#

1711 Gurov a) 1...c8-L! (1...c8-D?) 2. Dg6 Lb1+ 3. Dg3 Lcf5#! b) 1...c8-T (1...c8-D?) 2. Dg3 Ta3+ 3. Dg6 Tcc3#!

Summary

Our cover problem is a pleasant 2# by Eero Saarenheimo (the solution is on p. 66). Mr. Saarenheimo is topical in two ways: On the 21st of June, he will turn 80 (p. 67) and in the middle of May his book *Ruutulaudan lumoissa* (freely translated: In the Spell of the Chessboard) came out (p. 66). Mr. Saarenheimo has been a problemist for more than 60 years. After first having been successful as a composer, he has became more and more interested in the history of problem chess. During his years as a problem chess enthusiast, he has acquired an unique knowledge of the development of the Finnish problem chess.

On pp. 36-37 we report of our society's spring meeting. The quick composing competition had the theme "In a try a piece moves to square A because of a certain reason. In the solution, another piece moves to square A because of the same reason". There was no difficulty in choosing the winner, see diagram on p. 36.

Last year, Tivadar Kardos of Hungary passed away. To honour this famous composer, a memorial tourney requiring series helpmates in 5-8 moves is organised (p.37).

Recently we have been informed that the Budva PCCC has been cancelled and the meeting will take place in Israel. We wait anxiously for more details (p. 39)

On pp. 40-42 we present a small selection of problems by brand-new National Masters of Chess Composition, Hannu Harkola and Kauko Virtanen.

The town of Vaasa has a strong group of problemists. In the end of 1998 they organised a composing tourney of their own. No need to speak of home advantage... The set theme was mixed-colour Platzwechsel. In the award on p. 43 you will find three nice problems.

The awards for two of our magazine's informal helpmate tourneys are on pp. 44-51. Congratulations for the successful composers!

In the originals section there are 44 teasers of different kind. We hope that you enjoy solving at least some of them.

During the above-mentioned spring meeting we had a chess quiz organised by Joose Norri. Please, turn to p. 64 and try it out, as we considered the quiz worth of a translation. The questions were by no means easy.

With the end of the millenium approaching, discussions concerning the "problems / composer of the millenium" are becoming increasingly popular. On p. 65 we reprint the announcements from Mat a Pat and Probleemblad, the former requiring votes for the composers of the millenium, the latter asking for your participation in deciding the millenium problems in different sections.

Six problems dedicated for Eero Saarenheimo are to be found on p. 67. On the following page we congratulate another problemist, A. R. Niemelä, who is still composing in spite of turning 90 in May!

On p. 69-70 our previous editor reviews a booklet in which the best problems by Risto Pohjonen are collected. Henry notes a problem which might at least have been a record: h#1 duplex, as many solutions as possible (because of a symmetric position, 16+16 sols.).

This issue finishes with the popular section "Small Is Beautiful". If you haven't had enough of problems in our originals section, this is the place to go!

The next issue is due to appear in July.

Seuraava lehti

ilmestynee viimeistään elokuun alussa. Siihen tarkoitetun aineiston tulee olla päätoimittajalla viimeistään maanantaina 12.7. 1999, kernaasti aikaisemminkin.

Kaunista kesää meille kaikille!